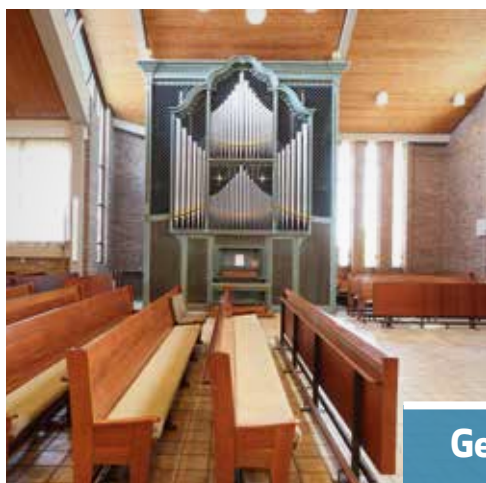

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

SAAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Doetinchem

14/03/2019
jaargang 97

nr **24**

Op 21 januari 1936 overlijdt ouderling H.J. Wiltink te Doetinchem, in de leeftijd van 85 jaar. Vanaf 1890 heeft hij de gemeente in het ambt gediend. Enkele weken later wordt hij op de ledenvergadering door ouderling D. Ebbers herdacht: 'Veel wederwaardigheden heeft hij meegemaakt, bijzonder in dien tijd toen deze gemeente in wording was. (...) Dan was Wiltink een man die vele bekommer-

nissen had aangaande de hope des eeuwigen levens, hoewel de Heere zijn ziel weleens kwam te verkwikken met een woord uit 's Heeren Woord. Op zijn ziekbed mocht Wiltink getuigen, dat de Heere zijn ziel kwam te verblijden door Zich aan zijn ziel te openbaren: Ik ben uw heil alleen. Zo is onze ouderling in de ouderdom van ruim 85 jaar heengegaan in de rust die er overblijft voor Gods volk.'

Gezalfd

De Heere Jezus is op weg naar Golgotha. Nog enkele dagen scheiden Hem van het moment waarop Hij Zijn leven zal geven als betaalmiddel tegen de zonde. De Heere is de Borg van Zijn Kerk en alleen door een waar geloof in Hem staan we recht voor God.

En als Hij te Bethanië was in het huis van Simon den melaatse, daar Hij aan [tafel] zat, kwam een vrouw, hebbende een albasten fles met zalf van onvervalsten nardus, van groten prijs; en de albasten fles gebroken hebbende, goot die op Zijn hoofd.

Markus 14:3

ds. W. Visscher,
Amersfoort

Het kruis van Christus is de centrale boodschap van het Evangelie van Christus. Door Hem hebben we een vrijmoedige toegang tot de troon der genade. In Hem openbaart zich het verzoende aangezicht van God. Buiten Hem en zonder geloof liggen we verloren voor God. Zonder geloof is het onmogelijk om God te behagen. God heeft een welbehagen in Zijn Zoon. De kerk des Heeren wordt op Christus gebouwd. De Heere is in Bethanië. Daar wonen Lazarus, Martha en Maria. Deze mensen zijn door het ware geloof aan de Heere Jezus verbonden. In het huis van Simon de melaatse gebruikt de Heere, samen met Zijn discipelen, de maaltijd. Onverwachts komt Maria naar voren en zalft de Heere Jezus. De olie waarmee ze zalft, is van zeer hoge kwaliteit. Het gaat om in totaal om een hoeveelheid zalf die 300 penningen waard is. Dit is een jaarloon voor een arbeider. Het gaat dus om een groot bedrag. Waarom zalft Maria, de zuster van Martha, de Heere Jezus?

Daad van geloof

'...goot die op Zijn hoofd'. Dat is in de eerste plaats een daad van geloof. Geloof is een gave, maar geloof moet ook worden beoefend. Het moet in de praktijk blijken dat we het ware geloof hebben ontvangen. Zonder oefeningen zou er sprake kunnen zijn van een waangeloof. De Heere brengt het geloof tot oefening, tot geloofsdaden. Geloofsdaden richten zich op Christus en Zijn werk.

Maria heeft veel onderwijs van de Heere ontvangen. We lezen in Lukas 10:39 dat zij zit aan Zijn voeten. Ongetwijfeld heeft de Heere verteld over Zijn taak op deze aarde. Hij is gekomen om Zijn leven te geven als betaalmiddel voor de zonde. Dat onderwijs heeft in het hart van Maria vrucht gedragen. Alleen door deze Christus kan en zal ze behouden worden. Door Zijn dood zal zij het leven ontvangen. In de zalving zien we dus dat Maria zich als het ware de Christus der Schriften toe-eigent. Ze heeft deel aan Hem, dat is de kern van het ware geloof en de oefening ervan. Door het geloof is er kennis van Christus en Zijn werk. Geloven betekent dat we deze Christus persoonlijk hebben leren kennen en de toevlucht, als een arme zondaar, tot Hem genomen hebben. Geloven betekent ook dat we op Hem vertrouwen. Vergeving, bewaring, kinschap, en tal van andere zaken worden genoten en gekend door het ware geloof. U, dan die gelooft, is Hij dierbaar, zo leert ons de Schrift.

Daad van liefde

'...goot die op Zijn hoofd', dat is ook een daad van liefde. Liefde is een diepe innerlijke betrekking op de ander. Van nature hebben wij geen liefde tot een ander, maar zijn we vervuld met haat. Eigenliefde is het kenmerk van de natuurlijke mens. Genade echter maakt alles anders. Dan wordt de liefde van God uitgestort in het hart. Die liefde trekt naar God en naar Zijn dienst. Waar de liefde gevonden en beoefend wordt, daar hebben we de middelen der genade nodig. Daar denken we groot van God en gering van onszelf. Daar krijgt de dienst des Heeren de grootste betekenis in ons leven.

De liefde die God wekt, trekt echter vooral naar Christus. De Heere Jezus vroeg eenmaal aan Petrus of hij Hem liefhad (Joh. 21:17). Op die vraag mocht hij door genade antwoorden. Ook vandaag hebben Gods kinderen de Heere lief zoals Hij in het

In dit nummer

4 Curatorium van de Theologische School

9 Stemmen en bidden

24 Ontsluiting van de Middelaar en spreken van Jezus

- 2** Gezalfd
- 3** Het zien op Jezus in Zijn leven [11]
- 4** Offers in het Oude Testament [1]
- 6** Theologische School [9]
- 7** Al deze woorden [11]
- 8** Commentaar: Een grote afstand
- 10** Wat ik nog zeggen wil [2]
- 11** Momenten in de christenreis [6]
- 12** Van overzee: Sions Koning
- 13** 100 jaar De Saambinder [10]
- 14** Boekennieuws
- 15** Jeugdtribune
- 16** Kerknieuws
- 17** Berichten
- 18** Kerkdiensten

Evangelie tot hen komt. Die liefde vergaat nimmermeer. Kom, weten we van deze dingen in ons leven?

Daad van hoop

'...goot die op Zijn hoofd', dat is tenslotte ook een daad van hoop. Hoop heeft te maken met de toekomst. Hoop betekent in de Bijbel altijd dat er voor Gods Kerk een vaste en zekere toekomst is. Die toekomst wordt door Paulus omschreven als de 'hoop der heerlijkheid van God' (Rom. 5:2). Het beste voor Gods kinderen ligt niet op deze aarde. Dit leven is niet anders dan een voortdurende dood. De heerlijkheid ligt in de toekomst. Dan zal de Heere wederkomen op de wolken van de hemel. Het toekomstige leven is niet te vergelijken met het aardse leven hier op aarde. Maria wist van verdriet, moeite en zorg. Keer op keer heeft ze dat meegemaakt. Haar hart was echter gericht op de komende heerlijkheid, in Christus, Die ze liefhad. Alleen door Zijn genade en Zijn werk is er hoop, vaste en toekomstige verwachting. Daarom ook zalft ze de Heere Jezus. Ze wil als het ware uitdrukken wat er leeft in haar hart.

Deze wereld gaat voorbij. Maar de toekomstige wereld is zeker en daar zal God zijn alles en in allen. Wat zouden Gods kinderen daar toch meer over moeten nadenken. Dan hebben we het niet zoveel over deze aarde en dit tranendal. Dan komt er een ware verwachting naar een nieuwe hemel en een nieuwe aarde waarop gerechtigheid wonen zal. Laat de wereld dan maar blij zijn met deze aarde en alles wat erop te vinden is. Gods volk hunkert naar een ander goed. Goed dat nooit vergaat. Kom, kennen we ook dat diepe verlangen naar Christus, Die onze hoop is?

Maria heeft de Heere Jezus gezalfd. Door deze geloofdaad blijkt wat er leefde in haar hart. Het geloof kwam in daden openbaar. Helaas, velen hebben haar niet begrepen. Dat blijkt wel uit de geschiedenis. Vandaag de dag is het niet anders. De wereld en de godsdienst begrijpen dit allemaal niet. Maar de Koning van de Kerk neemt het voor Maria op. Hoor wat Christus zegt: 'Voorwaar zeg ik u: Alwaar dit Evangelie gepredikt zal worden in de gehele wereld, [daar] zal ook tot haar gedachtenis gesproken worden, van hetgeen zij gedaan heeft' (Mark. 14:9). En aan Zijn woord heeft de Kerk genoeg.

Isaac Ambrosius

Het zien op Jezus in Zijn leven [11]

4. Van het vasten en de verzoeking van Christus (vervolg)

5. De verzoeken zijn drie in getal, waarvan dit de eerste is: 'Indien Gij Gods Zoon zijt, zeg dat deze stenen broden worden.' Wat een verschrikkelijke inleiding: 'Indien Gij Gods Zoon zijt!' Buiten twijfel had de satan de boodschap van de engel gehoord. Hij heeft de ster gezien en de geschenken der wijzen. Hij kende de gelukwensing van Zacharias en van Simeon en Anna, en ten laatste heeft hij gezien dat de hemelen werden geopend en heeft hij de stem gehoord die van de hemel gekomen is: 'Deze is Mijn Zoon, Mijn Geliefde, in Welke Ik Mijn welbehagen heb.' En nochtans, ziende dat Christus verflauwde van honger, en niet begrijpende hoe deze zwakheden konden bestaan met de Godheid, heeft hij het in twijfel getrokken: 'Indien Gij Gods Zoon zijt.'

O, hier is een stuk waarin al onze gelukzaligheid gelegen is! Wat zouden wij ellendige mensen zijn, zo Christus niet waarlijk de Zoon van God was. De satan geeft de slag aan de wortel met deze veronderstelling. Voorwaar, het ganse werk van onze verlossing en het ganse werk van onze zaligheid zijn vast verbonden aan deze ene noodwendige waarheid, dat Jezus Christus de Zoon van God is. Indien Christus de Zoon van God niet was geweest, hoe zou Hij hebben kunnen voldoen, of hoe zou Hij voor de wereld hebben kunnen betalen? Hoe zou Hij hebben kunnen lijden, hetgeen tot voldoening aan Zijns Vaders gramschap nodig was? Hoe zouden Zijn leven en dood waarde gehad hebben voor de zonden van de gehele wereld? Indien Christus Gods Zoon niet was geweest, wij waren allen vergaan, wij waren verloren en vernietigd, wij waren voor eeuwig verdoemd geweest.

Er is niets zo gewoon bij onze geestelijke vijand dan dat hij in tijden van gebrek ons zoekt te bewegen tot verboden dingen: indien gij arm zijt, zo steel; indien gij niet kunt opkomen door eerlijke middelen, gebruik dan verkeerde middelen.

Wat was het antwoord van Christus? Wel, dit: 'Daar staat geschreven: de mens zal bij brood alleen niet leven, maar bij alle woord dat door de mond Gods uitgaat.'

Daar staat geschreven! Hoe licht zou Hij de satan door de kracht van Zijn Godheid verslagen kunnen hebben, maar Hij wilde hem liever door het zwaard van de Geest overwinnen. Dat is gewisselijk tot onze lering geschied, om ons daardoor aan te wijzen hoe wij hem moeten wederstaan en overwinnen. Niets is er in de hemel noch op de aarde dat de macht van de hel verslaan kan, zo Gods Woord het niet kan doen. O, hoe behoren wij dan met David te bidden: 'Heere, leer mij de weg Uwer inzettingen. En ruk het Woord der waarheid van mijn mond niet al te zeer. Uw inzettingen zijn mij gezongen geweest, ter plaatse mijner vreemdelingschappen. Zo zal ik mijn smader wat hebben te antwoorden.'

(wordt vervolgd)

Uit: "Het zien op Jezus" Isaac Ambrosius (uitg. Den Hertog).

Curatorium van de Theologische School

Zo de Heere wil en wij leven zal van maandag 20 mei tot en met woensdag 22 mei het Curatorium van de Theologische School vergaderen. Deze dagen zijn bijzonder bestemd om de personen te horen die begereen toegelaten te worden tot het volgen van de lessen aan onze Theologische School.

Het zijn zulke belangrijke dagen voor het geheel van onze gemeenten. Het mag onze bede wel zijn of de Heere ons Zelf mannen willen schenken met gaven van hart en hoofd om te mogen dienen in het ambt van herder en leraar.

In Lukas 10:2 lezen we: 'Hij zeide dan tot hen: De oogst is wel groot, maar de arbeiders zijn weinige; daarom, bidt den Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote'. De kanttekeningen zeggen zo eenvoudig: 'Getrouwe leraars'. En met uitstoten wordt bedoeld: 'Door de kracht des Geestes daartoe willig en bekwaam gemaakt zijnde, uitzende'.

Dat geldt ook nu. In veel van onze gemeenten wordt het leraarsambt gemist. Altijd, maar zeker ook nu, waarin er zoveel op onze jonge mensen en de gezinnen afkomt, zou het zo groot zijn wanneer de Heere ons wilde verblijden door Zijn daden. Daarom mag het onze bede wel zijn of Sions verhoogde Koning, Die de Heere des oogstes is, ons mannen wil toeschikken in Zijn gunst. Toeschikken heeft in zich dat Hij volmaakt weet wat nodig is. Dat Hij doet en geeft wat Hem behaagt.

Aanlopen als een waterstroom

Eerlijk moeten we belijden -en mag het maar beleving zijn- dat wij ook als Gere-

formeerde Gemeenten alles verzondigd hebben en dat er bij ons geen rechten zijn. Die schuld, die nood, mocht ons op de knieën brengen, met de bede of we in Zijn gunst mannen mochten ontvangen die op Zijn tijd als dienaren des Woords met stichting de gemeenten mogen dienen. Om Hem aan te lopen als een waterstroom, of Hij zo in gunst aan onze gemeenten wil gedenken. Hij heeft gezegd: 'Ik heb nog andere schapen, die van dezen stal niet zijn; deze moet Ik ook toebrengen; en zij zullen Mijn stem horen, en het zal worden één kudde en één Herder' (Joh. 10:16).

Het welbehagen des Heeren gaat door de hand van Christus gelukkig voort. Dan ligt alles, ook in de dagen van onderzoek, in Zijn handen. Dat mag rust geven. Dat sluit niet uit dat Hij gezegd heeft: 'Daarenboven zal Ik hierom van het huis Israëls verzocht worden, dat Ik het hun doe' (Ezech. 36:37).

De procedure

Alleen die personen kunnen worden gehoord die een attest van hun kerkenraad hebben ontvangen.

Bij de aanmelding dient de volgende procedure te worden gevolgd:

- 1) U meldt u aan bij uw kerkenraad (voorwaarde: minstens één jaar beijdend lid zijn van de Gereformeerde Gemeenten).
- 2) Indien de kerkenraad u een attest verleent, wordt dit attest u

persoonlijk overhandigd.

- 3) Een brief met het bijgevoegde attest wordt door u verzonden en moet **zaterdag 20 april** in het bezit zijn van onze secretaris.

Aan de kerkenraad wordt daarna een formulier toegezonden, dat volledig en zorgvuldig dient te worden ingevuld. Uzelf krijgt ook een formulier toegezonden waarop de van belang zijnde persoonlijke gegevens door u worden verstrekt.

Indien de gemeente vacant is, is het noodzakelijk dat de consulent aanwezig is op de betreffende kerkenraadsvergadering. Op het formulier dient de mening van de consulent duidelijk te worden weergegeven.

Genoemde formulieren dienen op korte termijn aan de secretaris van het curatorium te worden teruggezonden. De betrokkene ontvangt tijdig bericht op welk adres en op welk tijdstip hij verwacht wordt om gehoord te worden. Alle correspondentie moet worden gericht aan de secretaris van het curatorium:

ds. G.J.N. Moens,
Hyacinthenstraat 1, 2161 XN Lisse.

In deze oproep is begrepen het uitzien naar mannen die (na opleiding) als zendingspredikant mogen uitgaan. De nood dringt ook voor de verschillende zendingsgebieden!

De curatoren bevelen zich, met de docenten en de studenten bij de voortduur in uw aller voorbede aan. De Heere verlene ons zo elkaars lasten te mogen dragen.

Namens het curatorium:
ds. J.J. van Ekeveld, voorzitter
ds. G.J.N. Moens, secretaris

Het brandoffer

Leviticus 1:3-5

In het Oude Testament vloeide door de vele offers een zee van bloed. Al die offers konden God niet verzoenen en schuldverslagen zielen niet troosten. Het gaat in de offers altijd om de enige Middelaar.

ds. C.A. van Dieren,
Rijssen

In Leviticus 1 lezen we over vijf persoonlijke, vrijwillige offers, het brandoffer, het spijsoffer, het dankoffer, het zondoffer en het schuldoffer.

Het eerste offer is niet het schuldoffer, maar het brandoffer. Dat wil zeggen dat de Heere niet bij de mens en zijn verloren staat en niet bij de orde des heils begint. De hele offerdienst wordt ons vanuit de eeuwigheid verklaard. God heeft van eeuwigheid het Brandoffer voor Zich gehad om Zichzelf te verheerlijken, Zijn Kerk te verzoenen en vrede aan te brengen. Aan het komen van de offeraar tot het brandofferaltair gaat het komen van God en van Christus, hét Brandoffer, vooraf: 'Zie, Ik kom! Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden mijns ingewands.'

Een mens

In Leviticus 1:2 staat: 'Als een mens uit u den HEERE een offerande zal offeren'. Een mens, dat is een gevallen adamskind. Ziet u dat de Heere niemand uitsluit? Tegelijk zal niemand buiten het Brandoffer zalig

worden. Velen zijn nog nooit om dat Brandoffer verlegen geworden. Dat komt omdat zonde en schuld nooit zijn gaan drukken. Hoe onmisbaar is dan ook het plaatsmakende werk van de Heilige Geest door de wet.

Wat doet de offeraar? Hij brengt gewillig zijn brandoffer aan de deur van de tent der samenkomst. Bij het binnengaan ziet hij direct het brandofferaltair. Dat heeft hem veel te zeggen. Het laat hem zien hoe onwaardig hij is. Kent u die plaats? Daar liggen de bedelaars, de kermers, de Kananese vrouw, die om een kruimel genade smeekt, de blinde Bartiméüs, die roept: 'Gij Zoon Davids, ontferm U mijner!'

Het schuldovernemende offer

De offeraar staat met het levende brandoffer - een rund, een schaap of een geit - bij het altair. Zijn handen moet hij tussen de sterke hoornen op de kop van het dier leggen. Hij moet er helemaal op leunen en met heel zijn hebben en houden zinkt hij op het brandoffer neer. Zelf is hij zo totaal

machteloos. O, wat een heilgeheim voor degenen die niets meer tot hun zaligheid kunnen toedoen! Maar dat Brandoffer is volmaakt bekwaam en gewillig om de hele zielenlast en zienschuld over te nemen. Jesaja zegt: 'Onze smarten, die heeft Hij gedragen. De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem'. Dat Brandoffer, dat Lam Gods, neemt de zonde weg.

Ziet u dat er nog geen bloed stroomt? De Heere begint in Zijn Evangelieonderwijs niet bij het kruis. Daar maakt Hij wel plaats voor. De offeraar moet het dier overgeven in de dood. Hij moet het afstaan aan de priesters. Zij slachten het en halen voor zichzelf de huid van het dier af. Daarna leggen ze de kop, het vet en het beste uit het binnenste op het brandofferaltair. Ook reinigen ze poten en ingewanden, want alles moet zuiver zijn. Zo gaat het hele dier in vuur op. De offeraar houdt niets over. Hier is hij alles kwijt.

Mensen, het verzoeningswerk kan niet in betere handen gegeven worden dan in de handen van de bekwame Priester, Die Zichzelf Gode onbestraffelijk opgeofferd heeft. Het is 'een lieflijken reuk den HEERE', staat er. Ja, de rook van dat offer gaat op en is aangenaam. God rust in het volmaakte werk van de Hogepriester, Die de verzoening aanbrengt, Gods toorn over de zonde wegneemt en zoete vrede aanbrengt.

Zijn gramschap geblust

Hebt u bij de deur gestaan en het brandofferaltair gezien? Wat moet dat vuur de schuldige zondaar verschrikken. Maar Christus troost en nodigt om op Hem te leunen: 'Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot den Vader dan door Mij.'

In het Brandoffer toont God dat de hitte van Zijn gramschap is geblust. O, wat valt dat eeuwig mee. Hier mogen de vermoeiden en belasten rusten in de volkomen vrede en gerechtigheid van het Lam. Daarom, ga nu eens in de eenzaamheid. Waarmee moet u straks voor God verschijnen als u zonder dit Brandoffer bent? Zeg dan: 'Heere, ik ben een mens, in Adam verloren'. Maar Christus zegt: 'Ik ben de Deur, het Middel, de Toegang'. Kerk, mocht de Heere ook u onderwijs geven om het gemis van uw ziel te ontdekken. Waar ú niets hebt dan schuld, daar vertoont Christus Zich plaatsbekledend als het volmaakte Brandoffer.

(wordt vervolgd)

Impressie van een lesdag

ds. J. de Kok, student G.P. van Nieuw Amerongen en rector ds. P. Mulder

Het is vandaag 7.00 uur als ik vertrek van huis. Na een rit van 50 minuten kom ik mooi op tijd aan in Rotterdam waar om 8.00 uur de eerste les begint.

G.P. van Nieuw Amerongen, vierdejaarsstudent Theologische School

Ds. A. Schot start met predikking. Een vak waar je leert dat je het nooit gaat leren. Ds. Schot vraagt eerst om een zegen voor de opleiding, het onderwijs dat gegeven mag worden, of we ook hemelse lessen mogen ontvangen die door geen aardse school gegeven kunnen worden. Hij vraagt een zegen voor de kring van onze gemeenten, voor het thuisfront en ook draagt hij student Dekker op die voor enige weken in Israël is. Wat mis ik hem. Nu krijg ik vandaag het grootste deel van de dag alleen les. Alle vragen zijn voor mij, geen seconde kunnen de gedachten afdwalen...

Ds. Schot vraagt waarover ik afgelopen zondag gesproken heb, hoe het gegaan is, en hoe de gesprekken na de dienst in de consistorie waren. Vanavond mag ik ook weer voorgaan. Samen lopen we de schets voor vanavond nog even door. Dan is het alweer tijd voor de volgende les: een dubbel uur exegese van

8.45-10.15 uur. Ds. D. de Wit wijdt een serie lessen aan de Hebreeënbrieff als leesleutel voor de uitleg van het Oude Testament. Vervolgens hebben we een half uur pauze van 10.15-10.45 uur waarin we na de koffie een gezamenlijke dagopening hebben. Dan volgen drie lessen: van 10.45-11.30 uur Bijbelkunde over de brieven van Paulus door ds. G. Clements, van 11.30-12.15 uur kerkgeschiedenis over de afscheiding door ds. P. Mulder en van 12.15-13.00 uur een les Dogmatiek door ds. Clements.

Zonder aan de lessen tekort te doen, blijkt de lunchpauze toch vaak een van de beste uurtjes van de dag te zijn wanneer we als studenten onder elkaar ervaringen uitwisselen.

Brood en soep

Het is hoog tijd voor de lunchpauze, die duurt van 13.00-14.00 uur. Onze bibliothecaris en organisator broeder M. Bal zorgt voor een uitstekende broodmaaltijd en zijn vrouw voor een heerlijke pan soep. 'Wat lang', dacht ik toen ik net was toegelaten, 'een uur pauze'. Vroeger was ik gewend tussen de bedrijven door even een boterhammetje te eten. En dan nu een uur nietsdoen... Zonder aan de lessen tekort te doen, blijkt de lunchpauze toch vaak een van de beste uurtjes van de dag te zijn wanneer we als studenten onder elkaar ervaringen uitwisselen. We wandelen een rondje om de Boezemsingel en kijken wel eens achter elkaars vestje. We delen de ervaringen van strijd, de onmogelijkheid van het hoge werk, de blijdschap als de Heere in het midden was en doorhielp...

Van 14.00-14.45 uur volgt nog een lesuur van ds. Clements. Een 'werkcollege' deze keer, waarin ik een huiswerkopdracht over Luthers rechtvaardigmakingsleer moet presenteren. Tenslotte volgt van 14.45-15.30 uur een les symboliek van ds. Schot. We bestuderen een gedeelte van het formulier tot bevestiging van ouderlingen en diakenen. En dan is het alweer tijd voor het laatste bakje koffie voordat ik de weg opga, deze keer niet naar huis, maar naar een van de Zeeuwse gemeenten.

Les uit Zondag 38

De Heere geeft ons veel binnen de be-

schutting van onze kleine school. In onderlinge verbondenheid mogen we ons buigen over de Schrift. Er worden eenvoudige lessen gegeven en ontvangen, toegespitst op praktische toerusting tot het leraarsambt. Ergens las ik treffend dat we de middellijke opleiding tot het ambt niet mogen verwerpen of verachten: 'Dat hebben onze vaders ook nooit gedaan. Het wordt meestal niet goed ingezien dat het juist

hun wetenschap is geweest die hun zoveel diensten heeft bewezen in de praktische verklaring van Gods Woord. Wij moeten het thans in ons kerkelijk leven met een geringe vorming doen tot het ambt, maar we moeten dat zien als een oordeel Gods, ook al mogen we niet ontkennen dat de Heere er blijk van geven wil dat Hij onder het oordeel toch ook voor dat predikambt en alzo voor de kerkdienst nog in blijft

staan. Eenvoudige, ongeleerde mensen wil Hij dan op een buitengewone wijze bekwaamen tot de verkondiging van Zijn Woord. Maar toch zal het gemis van een wetenschappelijke opleiding zich steeds doen gevoelen. En zij zouden dan ook niet graag willen beweren, dat een academische vorming tot het ambt niet noodzakelijk is'

(wordt vervolgd)

RUBRIEK **AL DEZE WOORDEN** [11]

Beeld of Woord?

TIEN GEBODEN VOOR ONS

We denken na over wat de Heere in het tweede gebod precies bedoelt. Wat wil Hij nu elke zondagmorgen tegen mij zeggen?

We zijn van het eerste gebod naar het tweede gegaan: van Gods wezen naar Zijn dienst. Hoe wil Hij gediend worden? Dat laat Hij namelijk niet over aan een eigenwijs mensenhart, niet aan een kind van deze tijd. Het gaat namelijk om de beeldvorming van het goddelijk Wezen, dat Hij in de Schrift ons en onze kinderen duidelijk heeft bekendgemaakt.

Door de bediening van de Heilige Geest wordt dit afgedrukt in het hart. Het geloof is immers uit het gehoor en het gehoor door het Woord Gods. Zó maakt Hij Zich bekend en niet anders. Niet door zien, maar door horen! Niet door het beeld, maar door de eenvoudige Woordbediening. Aards en verdorven als we zijn, leidt onze beeldvorming - los van het Woord - altijd tot een karikatuur van God. Onze menselijke, verkeerde beeldvorming is beledigend voor God. Daarmee halen we Hem naar beneden! Dan gaat het niet

slechts om het primitieve van een 'gesneden beeld', wanneer door houtsnijwerk de Heere wordt afgebeeld of gevisualiseerd. Dit kan ook door ander materiaal of op een totaal andere manier. Want we horen over 'enige gelijkenis' van iets dat voor ons voorstelbaar en grijpbaar is. Zó wil de Heere het dus beslist niet!

Hij kent het mensenhart, hoe gemakkelijk het door het zichtbare afgeleid wordt van het hoorbare, van Zijn Woordenopenbaring. De aantrekkingskracht van het beeld is namelijk enorm! De wijze waarop God gediend wordt, bepaalt Hij echter Zelf in Zijn Woord. Dat kunnen we niet genoeg benadrukken.

We zijn zeer vindingrijk om hier onderuit te komen. Maar laten we nu eenvoudig luisteren naar wat de Heere in het tweede gebod zegt en bedoelt. 'Al deze woorden' moeten we niet problematiseren om ze te elimineren. Om zo met onze eigentijdse, cultuurgebonden vooringenomenheden Gods gebod krachteloos te maken. Met alle gevolgen voor onze ziel en zaligheid. Die kunnen we alleen maar onderschatten.

Bij de Sinaï heeft God ook onze moderne, visuele cultuur voorzien en voorzien.

Vandaar de blijvende ernst van dit gebod! Het heidendom is door de eeuwen heen altijd sterk visueel geweest. Dat sluit immers het meest aan bij het verduisterde mensenhart. In de dienst des Heeren gaat het echter om datgene wat Hij gesproken heeft. Opdat we ons zouden richten op het profetische Woord, dat zeer vast is. Het zichtbare is slechts dienstbaar aan het hoorbare van de Godsopenbaring. Uitzonderingen zijn alleen die, die God Zelf heeft ingezet: in de ceremoniële OT-eredienst en de sacramenten van het NT. Dat zijn de uitzonderingen op de regel: het hoorbare en niet het zichtbare.

Uit de bedreiging en uit de belofte die de Heere aan dit gebod toevoegt, kunnen we afleiden hoe groot het belang van dit tweede wetswoord is, voor ons persoonlijk, maar ook voor ons nageslacht. De doorwerking blijkt namelijk groot. Er staat dus nogal wat op het spel. Niet alleen in de primitieve culturen... Maken leidt tot buigen en buigen is een vorm van eigenwillig dienen. Op welke manier dan ook. Wat is de aantrekkingskracht van het beeld in plaats van het Woord?

v. A.

Een grote afstand

Kerk en godsdienst hebben in de huidige samenleving weinig prestige en genieten maar weinig vertrouwen. Dat heeft te maken met de secularisatie, waardoor kerk en godsdienst in veler oog achterhaald en ongeloofwaardig zijn.

C.S.L. Janse,
Apeldoorn

Er zijn meer dan een miljard rooms-katholieken.

Het heeft ook te maken met het islamitisch extremisme, waardoor religie veelal gekoppeld wordt aan geweld en onverdraagzaamheid. Ook de talloze gevallen van seksueel misbruik in o.a. de Rooms-Katholieke Kerk die de afgelopen jaren aan het licht zijn gekomen, dragen bij aan het verlies van moreel prestige en vertrouwen in de kerk. Er bleek immers een grote kloof te bestaan tussen leer en leven. Nu is er uiteraard een groot verschil tussen de wijze waarop fanatieke moslims zich gedragen en de maatschappelijke opstelling van mensen uit bevindelijk gereformeerde kring. En van de Rooms-Katholieke Kerk hebben we altijd duidelijk afstand willen houden. In de buitenwereld loopt die beeldvorming echter gemakkelijk in elkaar over. Op mensen met een strenge godsdienst (wat dat dan verder ook zij) heeft men het niet begrepen. Als zo'n negatieve instelling eenmaal heeft postgevat, verander je dat niet zo gauw.

Rome

Eind februari werd in Rome een speciale bijeenkomst over de misbruikschandalen in de Rooms-Katholieke Kerk gehouden. Paus Franciscus wekte in ieder geval de indruk dat hij deze pijnlijke zaken serieus wil

aanpakken. Er moet een einde komen aan de traditie van geheimhouding. Aangifte bij justitie moet normaal worden. Juist omdat de pausen zich de afgelopen jaren verzetten tegen de moderne seksuele moraal en de traditionele normen rond huwelijk en homoseksualiteit hoog wilden houden, is het voor serieuze rooms-katholieken extra pijnlijk dat in hun kerk aan de lopende band allerlei zedenschandalen met geestelijken aan het licht komen. Uiteraard moeten we daarbij wel bedenken dat de Rooms-Katholieke Kerk een geweldig omvangrijk lichaam is. Er zijn meer dan een miljard rooms-katholieken! In een grote kerk zal er vaker wat fout gaan dan in een klein kerkverband. Daarbij komt dat ook buiten de kerk, bijvoorbeeld in de sportwereld, allerlei gevallen van seksueel misbruik aan de orde zijn.

Celibaat

Niettemin ligt hier voor Rome een groot probleem. Wereldwijd is er in die kerk wel heel veel aan de hand. Hoe is dat te verklaren? Niet zonder reden wordt gewezen op het celibaat. De reformatoren noemden de celibaatsverplichting een bron van onzedelijkheid. Recent verscheen een studie, waarin gesteld werd dat tegenwoordig een groot deel van de geestelijken, met name de

kardinalen, homo zijn. Terwijl de celibaatsverplichting voor veel roomse mannen met een zeker roepingsbesef vaak een te grote barrière vormt om daaraan gehoor te geven, ligt dat anders in geval van een homoseksuele gerichtheid. Het huwelijk is dan immers toch geen optie. Verder legt de Rooms-Katholieke Kerk sterk de nadruk op barmhartigheid en vergeving. Zonden zijn er om vergeven te worden, zo redeneert men. Op die manier houdt men elkaar de hand boven het hoofd. Maar ten opzichte van de slachtoffers is dat uiteraard zeer onbarmhartig. Ook het internaatstelsel, dat vroeger in roomse kringen erg in trek was, gaf vaak aanleiding voor grensoverschrijdend gedrag. Tenslotte is er tegenwoordig een groot gebrek aan priesters. Daardoor bestaat de neiging om seksueel misbruik te bagatelliseren en de overtreder elders een nieuwe kans te geven, in plaats dat hij afgezet wordt.

Het is goed dat deze misstanden in de Rooms-Katholieke Kerk de laatste jaren aan het licht zijn gekomen en dat daartegen wordt opgetreden. Daar hebben de slachtoffers recht op en hopelijk heeft het een preventief effect. Uiteraard moeten we ons daarbij hoeden voor leedvermaak ten opzichte van Rome. Ook hier geldt zeker: 'die meent te staan, zie toe dat hij niet valle' (1 Kor. 10:12).

Afstand

Op grond van onze gereformeerde belijdenis bestaat er een grote afstand tot de Rooms-Katholieke Kerk. Als Guido de Brès in de Nederlandse Geloofsbelijdenis spreekt over de valse kerk (art. 29) heeft hij onmiskenbaar Rome op het oog. Ondanks allerlei veranderingen zien we dat nog steeds zo. Meer dan voorheen is het van belang om dat te onderstrepen. In protestantse kring is er de laatste decennia onmiskenbaar een toenadering tot Rome. Iemand als prof. dr. A. van de Beek (PKN) is van mening dat er geen belemmeringen zijn om terug te keren in de schoot van de roomse moederkerk. Ook in de brede gereformeerde gezindte wordt tegenwoordig anders gesproken over Rome dan voorheen. Vanouds protestantse organisaties als de EO en de ChristenUnie hebben de deuren open gezet voor hun katholieke broeders en zusters. Samen in de Naam van Jezus. Dat wijst er helaas op dat men in hoge mate vervreemd is van de beginselen van de Reformatie.

Stemmen en bidden

De afgelopen tijd heeft u waarschijnlijk een stembiljet door de bus gekregen. Op 20 maart zijn er verkiezingen voor de Provinciale Staten en de Waterschappen. Er staat veel op het spel, want ook de verkiezing van de Eerste Kamer heeft hiermee te maken.

Laat daarom niemand thuisblijven op 20 maart.

M.W. Pos,
Benthuizen
Landelijk voorzitter
SGP-jongeren

Dat wij een stem mogen uitbrengen, mogen we zien als een voorrecht. Hoewel Gods Woord politieke verkiezingen op deze manier niet kent, heeft iemand als Calvin een duidelijke voorkeur voor een vorm van democratie. Met andere woorden: we hebben goede redenen om ons stemrecht op waarde te schatten. Op 20 maart hebben we dan ook de mogelijkheid dat stemrecht te benutten. Er kan dan gestemd worden voor de Provinciale Staten en de Waterschappen. En hoewel dat wellicht niet de meest aansprekende verkiezingen mogen lijken, toch is uw stem van belang.

In de Provinciale Staten worden veel belangrijke besluiten genomen. Provincies gaan immers over verkeer en vervoer, ruimtelijke ordening en natuurbeheer. En dan is er, juist in een tijd waarin velen zich druk maken om *het milieu*, behoefte aan volksvertegenwoordigers die zich druk maken om *de schepping*. Dat geldt zeker ook in de Waterschappen, waar de verantwoordelijkheid voor het 'bouwen en bewaren' van die schepping (Gen. 2:15) juist heel praktisch vorm krijgt.

De tweede zetel

Er is nog een reden om op woensdag 20 maart uw stem uit te brengen. De leden van de Provinciale Staten kiezen op hun beurt

namelijk weer de Eerste Kamer. En de zetelverdeling in de Eerste Kamer heeft per definitie grote gevolgen voor de landelijke politiek. Velen speculeren over de vraag of de coalitiepartijen straks nog wel een meerderheid van de zetels in de Eerste Kamer zullen hebben. Voor ons is de vraag belangrijker of de partij die ons lief is haar tweede zetel kan behouden. Nu lijstverbindingen niet meer mogelijk zijn, is de kans kleiner dat restzetels behaald worden. Dat kan het verschil maken voor die tweede zetel.

Eén of twee zetels kunnen in de Eerste Kamer zomaar de doorslag geven. Het is nog maar kort geleden dat SGP-senator Holdijk die sleutelpositie had. Hoewel de Eerste Kamer meer in de luwte haar werk doet en daarom minder vaak het nieuws haalt, is het werk dat daar gebeurt enorm belangrijk. Enkele jaren geleden ontstond er bijna een kabinetscrisis toen een wetsvoorstel over de zorg door de Eerste Kamer dreigde te worden verworpen. Het is ook allerm minst zeker dat het kabinet ook in de nieuwe Eerste Kamer kan rekenen op een meerderheid. En wie zou durven zeggen dat er niet opnieuw een situatie kan ontstaan waarin er plots veel macht komt te liggen bij mannen die politiek bedrijven vanuit Gods Woord?

Niet thuisblijven

Laat daarom niemand thuisblijven op 20 maart. Wanneer we zien op de tijdgeest en op de sentimenten die in de maatschappij leven, moeten we opmerkzaam zijn. In de afgelopen tijd werd wel duidelijk dat bepaalde Bijbels gefundeerde standpunten door velen niet meer gepreimd worden. In het parlement worden die verhoudingen bij stemmingen wel duidelijk. Uw stem is belangrijk, maar het gebed is onmisbaar. Koning Jósafat geeft ons dat voorbeeld in 2 Koningen 20, toen hij Gods aangezicht zocht: '...want in ons is geen kracht tegen deze grote menigte, die tegen ons komt, en wij weten niet, wat wij doen zullen; maar onze ogen zijn op U'. God is ons niets verplicht, en we hoeven geen macht te zoeken, maar wij zijn wel verplicht om het goede voor het land te zoeken. Laten we daaraan proberen bij te dragen, op 20 maart en daarna. Met onze stem en bovenal in het gebed.

*Aardse machten, looft den Heer!
Geeft den HEERE sterkt' en eer;
Dat de lof van 's Hoogsten Naam,
Aller groten roem beschaam!*

Psalm 29:1 berijmd

'Dat kind is naar de hemel'

De redactie heeft aan enkele oudere ouderlingen (en oud-ouderlingen) gevraagd om nog eens een boodschap na te laten aan de jonge generatie. Wat zouden ze, in de avond van het leven, nog tegen de jongeren willen zeggen? Vandaag deel 2.

Er is mij gevraagd een pagina aan de jeugd te schrijven. Dat doe ik graag. Als ik me voor mag stellen: Ik ben schoolmeester geweest, maar ben al vele jaren met pensioen. Toch ben ik in m'n hart nog steeds schoolmeester. Als ik vroeger uit de Bijbel vertelde, keek ik naar mijn klas (nu heet dat: groep). Nu zie ik in gedachten jullie weer voor me.

W. Droogers,
Zwijndrecht
(oud-ouderling van
Tricht-Geldermaalen)

De jeugd heeft in Gods Woord een grote plaats. Mozes gebod het volk de eeuwige dingen bij hun kinderen in te scherpen. Wat een krachtig woord! Dan is dit toch heel belangrijk.

Voor jullie gevoel zijn zoveel gedeelten uit de Bijbel moeilijk. Wat is het nodig dat je bidt, om onderwezen te worden door Gods Geest. Van de Heilige Geest staat toch: Hij zal u in alle waarheid leiden.

Zelf had ik het grote voorrecht godvrezende ouders en grootouders te hebben. Er kwamen veel van Gods kinderen, met een teer leven, in huis. Zij leefden dichtbij de Heere en hadden Hem in alles nodig. Wij hoorden als kinderen hun geestelijke gesprekken aan. En die mensen spraken je ook in ernst en in liefde aan. Een voorbeeld voor nu!

Een zusje van zeven

Ik was elf jaar oud toen er een zusje van zeven jaar stierf. Ze speelde eerst gewoon met andere meisjes. Even later kwam ze binnen. Dan zag je haar met een psalmboekje voor zich (ze kon al goed lezen). Dat was haar lust en haar leven geworden. Ze werd ernstig ziek. Na een operatie aan haar oor trok die ontsteking verder haar hoofd in. Ik mocht eens mee naar het ziekenhuis - 'k vergeet het nooit - daar zag ik dat doodzieke zusje. Met een groot verband om haar oor lag ze daar. Wat schrok ik! Ik wilde

maar gauw weer naar huis.

Toen ze gestorven was, zeiden de zusters: 'Dat kind is naar de hemel; wat heeft ze veel in haar pijn tot de Heere geroepen'. Ouderling B. Roest, een vriend van mijn ouders, heeft haar begraven. Ernstig en hartelijk sprak hij ook mij en mijn zusjes aan. Het kostte tranen.

Onze, al oudere juf hield haar 25-jarig jubileum aan de school. Dit was in 1934. Als schoolkinderen zaten wij in de gymzaal op de grond. Na de toespraken ging juf Mijnders bedanken. Ze haalde het één en ander op. Ze zei: 'Het mooiste van al die tijd was, toen er een vader bij me kwam en zei: 'Juffrouw, weet u dat onze Annie zo ziek is? Ze gaat sterven'. (Onze Annie, mijn zusje, dacht ik meteen). Maar, zei die vader, 'ze heeft nog gezegd: De Bijbellessen van de juf heeft de Heere in mijn hart gebracht'.

Toen, jaren later (ik was inmiddels 41), mijn vader begraven werd, moest ik op het graf bedanken. Ik mocht de grote kleinkinderen aanspreken: 'Wat een wonder. Op de grote dag van de opstanding zullen er drie mensen uit dit graf mogen opstaan tot het eeuwige leven. Vader, moeder en Annie'.

Nu moet ik in het gebed steeds denken aan Psalm 72: 'Zolang er de zon zal zijn, zal Zijn Naam van kind tot kind worden voortgeplant'. En ook aan psalm 103: 'Zijn trouw rust zelfs op 't late nageslacht'.

Psalm 72

Jongelui, horen jullie ook gesprekken van Gods kinderen, zoals wij toen?

En nu? Nu moet ik in het gebed steeds denken aan Psalm 72: 'Zolang er de zon zal zijn, zal Zijn Naam van kind tot kind worden voortgeplant'. En ook aan Psalm 103: 'Zijn trouw rust zelfs op 't late nageslacht'. Nooit zal ik vergeten dat ik na het geven van catechisatie op mijn fiets stapte. Wat kwam het naar me toe: 'O HEER! Uw woord bestaat in eeuwigheid, daar 't hemelheir zich schikt naar Uw bevelen; in Uwe trouw, zo gunstig toegezeid, zal elk geslacht, ja 't eind der eeuwen delen'.

En er staat: 'Hij houdt getrouw Zijn woord!'

(wordt vervolgd)

Op de heuvel Moeilijkheid

Nadat Christen enkele mensen ontmoet heeft, nadert hij een heuvel. Vlak voor de heuvel vindt hij een bron. Daar kan hij zich verkwikken.

ds. B.J. van Boven,
De Valk-Wekerom

Maar Christen ziet dat er, behalve de weg die recht van de poort kwam, ook twee wegen links en rechts van de heuvel zijn. Wat een wonder! Christen wordt bewaard om die twee dwaalwegen in te slaan. Formalist en Hypocriet, die over de muur geklommen waren, doen het wel en zijn zó gestruikelde, dat ze nooit meer opstaan. Christen gaat de weg Bezwaarlijk op, de weg die recht van de poort kwam.

Naar het prieel

De Heere bereidt Zijn volk weleens voor op moeilijke wegen die aanstaande zijn. Dan geeft de Heere soms een bijzondere blik van Zijn gunst. Daarna volgen dan wegen van beproeving in het persoonlijke, huiselijke of soms kerkelijke leven. Wat moeten ze dan bewaard worden voor dwaalwegen! Wat is het dan nodig dat 'hun ogen rechtuit zien' (Spr. 4:25). Wij zoeken van nature altijd de makkelijkste weg, maar daar zullen we zeker in struikelen. Hoe waarschuwend tekent Bunyan dat degenen die slechts voor de vorm de Heere dienen, of die een huichelaar zijn, voor eeuwig zullen struikelen.

In het prieel

Daar zien we Christen gaan: eerst nog gemakkelijk lopend, dan moeizamer lopend en tenslotte kruipend en klauterend. Maar, eenmaal boven gekomen, ziet hij een prachtig prieel. Het is er neergezet door de Heere van die heuvel en bedoeld voor de pelgrims om er even uit te rusten. Christen gaat er zitten, neemt de rol om er in te lezen en valt uiteindelijk in slaap. In zijn slaap

valt de rol uit zijn hand. Plotseling wordt hij wakker gemaakt door hevig alarm: 'Ga tot de mier, gij luiaard! Zie haar wegen en wordt wijs!' Geschrokken springt Christen overeind en vervolgt zijn weg. Maar eenmaal op de top van de heuvel gekomen, wordt hij door twee mannen tegengehouden: Vreesachtige en Mistrouwende. Zij gaan weer terug, omdat ze vrezen voor een paar leeuwen op de weg en proberen ook Christen te weerhouden om verder te gaan. Zo laten ze een vertwijfelde Christen achter..., zonder rol.

Zo kan het ook gaan in het leven van Gods kinderen. De Heere geeft ze een ogenblik rust in de terugblik op hun leven. Dan vervult diepe verwondering hun hart, dat

de Heere naar zo-één als zij zijn, wilde omzien. Maar dat ogenblik van rust wordt langzaam maar zeker een bed van zorgeloosheid, waarop ze in slaap vallen. Dan gaan ze rusten op de geschonken weldaden. Hun rustgrond wordt een valse grond. En 'de rol' valt uit hun handen. En dat heeft grote gevolgen. De omgang met Gods Woord vermindert, de tere gemeenschap en gevoelige genade wijkt meer en meer. Vaak zo ongemerkt. En dan volgt er een ernstige roepstem waardoor ze weer wakker geschud worden en hun weg vervolgen. Maar: zonder rol! Dan gaan vreesachtigheid en mistrouwen de overhand krijgen. Dan vrezen ze voor allerlei leeuwen en beren die er op de weg kunnen komen.

Terug naar het prieel

Christen wordt er zeer verlegen mee. Hij merkt dat hij de rol verloren is. Die rol diende toch als toegangsbewijs bij de hemelpoort? Hij weet het niet meer! Hij valt op de knieën, roept tot God en verfoeit zichzelf over zijn dwaasheid en zonden. Zo keert hij terug naar het prieel, roepend: 'Ik ellendig mens.'

En terwijl hij al klagend bij het prieel aankomt, ziet hij de verloren rol liggen. Christen pakt de rol en stopt hem in zijn mantel. Hij dankt God dat Hij zijn ogen gericht heeft op de plaats waar de rol lag en vervolgt verblijd zijn weg. Gods volk kan niet leven op de weldaden, maar alleen in gemeenschap met de Wel-doener. Als ze de tere nabijheid des Heeren moeten missen, door eigen schuld, dan geeft dat een onbeschrijfelijke droefheid. In de weg van schuldbelijdenis en hartelijke droefheid naar God keren ze terug naar de plaats van hun dwaasheid. En eenmaal in de schuld gebracht, doet de Heere hen de nieuwe bliken van Zijn gunst ervaren. Dan wordt het wonder nog groter, dat de Heere met zo'n ellendige dwaas te doen wil hebben.

Is ons leven in deze gang getekend, geliefde lezer(es)? Wordt dan schaamrood vanwege uw onverbetelbare dwaasheid en wees verwonderd over Gods onveranderlijke goedheid.

*Bewaard voor dwaalwegen,
rust Christen in 't prieel,
Maar hij verliest zijn rol
en onrust wordt zijn deel.
Doch door Gods genade,
komt hij weer in de schuld,
En mag de rol hervinden,
met blijdschap weer vervuld.*

(wordt vervolgd)

Sions Koning

Het moet toch heel wat voor ze betekend hebben. Het was de laatste preek die door hen uitgesproken werd. Zo was het aangekondigd. Op grote afstand hebben we wat mee mogen leven en luisteren naar de boodschap van hun Zender.

ds. C. Vogelaar,
Clifton (VS)

Toch hoor je in dit winterlandschap vogels zingen.

De vele jaren dat deze broeders dit zo onmogelijke en toch ook zo voortreffelijke werk hebben mogen doen, zijn voorbij. Zoals alles hier voorbijgaat. We zijn ook maar voorbijgangers, las ik in een bericht van een andere broeder, naar aanleiding van zijn besluit met emeritaat te gaan.

De Heere gedenke hen en al Zijn knechten, ook als de jaren klimmen en de ouderdom met gebreken zich laat gelden. Afgebroken worden, dat valt niet mee. Ook het steeds meer moeten loslaten van wat je lief was, is soms een pijnlijk proces. Al wordt het wel anders als de Heere vrede met Zijn weg wil geven. Dan blijft er alleen verwondering over, over de trouw van Sions Koning. Verwondering dat Hij hen niet weggestuurd heeft en als slijk aan Zijn vingers heeft willen gebruiken. Aanbidding van Zijn raad en weg die vaak zo onbegrijpelijk en wonderlijk leek. Als praktijk mag worden wat de apostel schreef in Hebreeën 12:2: 'Ziende op den oversten Leidsman en Voleinder des geloofs, Jezus, Dewelke,

voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen en schande veracht, en is gezeten aan de rechterhand van den troon Gods.'

Er is een Toevlucht

Het is hier een week van voorbereiding voor het Heilig Avondmaal. Wat kan er in zo'n week veel op Gods Kerk afkomen. De vorst der duisternis kan zulke vurige pijlen afschieten en proberen alles van binnen omver te werpen. Hij kan komen als een engel des lichts en wijzen op hun ongeschiktheid, hun vele afdwalingen ook, en ze zoeken weg te houden van Hem Die alleen genezen kan.

Toch, er is een Toevlucht. We hebben er in de voorbereidingspreek wat van proberen te zeggen naar aanleiding van Jesaja 14:32: 'Wat zal men dan antwoorden den boden des volks? Dat de HEERE Sion gegrond heeft, opdat de bedrukten Zijns volks een toevlucht daarin hebben zouden'. Ja, als je zelf geen antwoord meer hebt op wat de vijand je toeroept, Hem te mogen ho-

ren, Sions Koning, Die Zelf het antwoord geeft. Een antwoord waar de vijanden wel voor mogen beven, maar waardoor de bedrukten van het volk worden gesterkt en wonderlijk getroost. Dat zijn de bedrukten, de armen, de neergebogenen, hulpeloos en niet in staat zich te verdedigen. Het is een wormpke Jakobs, voor wie Hij een schuilplaats bereid heeft. In Sion, dat Hij Zelf gegrond en gefundeerd heeft. Dat staat op recht en waarheid pal, als op onwrikbare steunpilaren, want de HEERE, de onveranderlijke en getrouwe God van het Verbond heeft het gesproken. Sions Koning staat Zelf voor de vervulling van Zijn belofte in. Hij zal Zijn armen en ellendigen genadig zijn en goed en zal hen nimmer om doen komen, want Hij draagt en redt.

De eeuwige God is hun een Woning, en van onder zijn eeuwige armen die nooit zullen laten vallen wat Hij Zich tot een eigendom gemaakt heeft. En wat er dan ook voorbijgaat en verandert -en er verandert zo veel- het fundament van Sion is door God gelegd. Zij die ook geestelijk hun kracht verliezen en afgebroken worden, worden geleid naar dat eeuwige en vaste fundament. De torens van de Twintowers, hier niet zo ver vandaan, in New York, zijn gevallen, maar Zijn Verbond, Zijn toezegging, Zijn werk zal Hij Zelf bewaren en bevestigen. Dat wordt wel bevindelijk geleerd door onze torens omver te werpen, zodat er inderdaad alleen een werkelijk arme, bedrukte, door onweder voortgedrevene en ongetrooste overblijft, die echter door de kracht van God bewaard wordt tot de zaligheid.

Vogels zingen

Als dan alles wellicht overhoop ligt in je hart, in je leven, als je vreest nog om te komen in de strijd en in de moeiten, is Hij de Bewaarder van Israël, de Verlosser Die niet beschaamt die op Hem hopen. Hij gedenkt aan Zijn Verbond, de Getrouwe Die nooit Zijn gevangenen begeven zal.

Het is hier echt winter. Toch hoor je in dit zonovergoten winterlandschap vogels zingen, een lied ter eer van hun Schepper. Zo mag de Kerk in de woestijn, ook als het winter is, wel eens zingen van Hem, Die blank en rood is en Die de banier boven tienduizend draagt. Van Hem door Wiens hand het welbehagen gelukkiglijk zal voortgaan. Zingen van trouw die nooit hun val gedogen zal. De lof van onbevattelijke liefde waarover ze zich verwonderen zullen, om Hem voor Zijn goedheid de eer te geven.

Catechiseren: een dankbaar werk

Catechiseren heeft altijd de bijzondere aandacht van ds. G.H. Kersten gehad. Vaak heeft hij erover in *De Saambinder* geschreven. Daarbij gaf hij onder meer aan welke catechisatieboekjes zijn voorkeur hadden, maar ook ging het bijvoorbeeld over orde houden.

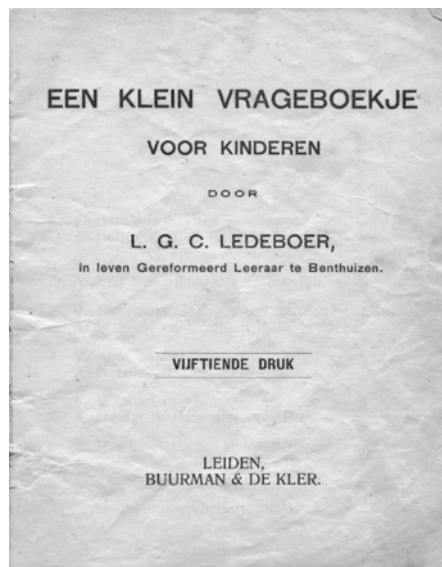
A. Bel, Vlaardingen

Voor de jongere catechisanten had het vragenboekje van ds. L.G.C. Ledeboer duidelijk zijn voorkeur. 'Een heel lief boekje', zo noemde hij het. 'En de kindertjes leren Ledeboer zo gemakkelijk.'

In sommige gemeenten werd voor de jonge kinderen ook wel het vragenboekje van Jacobus Borstius gebruikt. Ds. Kersten hield niet van dat boekje: 'Borstius heeft mij altijd wat gestoten. Dat brave kinderen naar de hemel gaan, heb ik nooit kunnen geloven, wel slechte en goddeloze'. Ds. Kersten zal gedacht hebben aan een vraag en antwoord die niet uitblinken door rechtzinnigheid. 'Wie zullen in de hemel komen?' Antwoord: 'Alle goede kinderen en gelovige mensen'. Een dergelijk antwoord zou je niet van een gereformeerd theoloog verwachten. En een onverdacht gereformeerd theoloog, dat wás Borstius. Gezegd moet worden dat er met alle andere vragen en antwoorden niets mis is.

Lezers

Voor de oudere kinderen gebruikte ds. Kersten vooral het vragenboekje van Hellenbroek. Maar op enkele catechisaties gebruikte hij ook "Kort Begrip". Dit is een samenvatting van de Heidelbergse Catechismus. Het verscheen in 1611. Ds. Kersten verzorgde in 1929 een heruitgave. 'Een kostelijk vraagboekje', zo noemde hij het. Ds. J.D. Barth schreef in een recensie: 'Een boekje dat door de Synode van

Dordrecht tot tweemaal toe werd aanbevolen als nuttig en nodig voor de nog niet ontwikkelde catechisanten, voor wie de grote Catechismus te moeilijk was om te leren. Als zodanig is het aan te bevelen en naast het leerboek van Hellenbroek best te gebruiken.

Voor de belijdeniscatechisanten schreef ds. Kersten "Korte lessen over Kort Begrip". In 1961 waren er al 15.000 exemplaren van gedrukt. Vele tienduizenden exemplaren hebben ook in de jaren daarna hun weg gevonden. In 2013 verscheen de 32^e druk.

Ds. Kersten spoorde de catechisanten

ook aan grondig kennis te nemen van de drie belijdenisgeschriften. Er waren catechisanten die zelfs de Nederlandse Geloofsbelijdenis van buiten leerden. "k Zou alle catechisanten zeer sterk aanraden de 37 geloofsartikelen van buiten te leren, gelijk mijn beste leerlingen steeds deden', zo schreef ds. Kersten in *De Saambinder* van 15 september 1921. Dat was wel even wat anders dan wat ouderling J. Ligtenberg uit Rijssen (een zoon van ds. H. Ligtenberg sr.) zei toen ds. A. Bregman eens tijdens een catechisatieles binnenkwam en vroeg hoe het ging. 'Het gaat prima, dominee. Als we nog eens nieuwe lezers nodig hebben, dan hebben we er hier genoeg'.

Belhamels

'Natuurlijk, er zijn belhamels van jongens en (tussen twee haakjes) van jonge dochtertjes. Elke catechiseermeester zal er wel kennis mee gemaakt hebben, maar er is ook veel gebrek in het orde houden, de eerste vereiste voor catechetisch onderwijs. Er schijnen nu eenmaal mensen te zijn aan wie de gave van gezag niet is verleend. Dat moet dunkt mij een ramp zijn. Eerlijk wil ik bekennen: 'k hield het - geloof ik - niet vol, als de leerlingen bij mij durfden wat ik hoor dat elders geschiedt; ik zou me te boos maken, vrees ik, of zo moedeloos worden dat ik het werk erbij neer gooide. Maar genoeg. 't Zij zonder roem gezegd: ik behoor bij de bevoorrechten die op nogal goede voet met hun catechisanten leven, en al wil ik gaarne nog heel, heel wat meer dan bereikt is, ik zal niet één jongen of meisje dat bij mij ter lering kwam, mogen beschuldigen van herriemakerij'. Orde houden had ds. Kersten geleerd van 'de eminente meester Wijnveld' in Den Haag, toen hij korte tijd onderwijzer was geweest op de Keucheniuschool. Van wat meester Wijnveld hem bijbracht over orde houden, heeft hij zijn leven lang profijt gehad, zo schreef hij.

Een dankbaar werk

Ds. Kersten vond de catechese heel belangrijk. 'Een van de voornaamste takken van arbeid voor een dienaar des Woords is mijns inziens wel het catechetisch onderwijs, en laat me erbij voegen: de catechisatie is een dankbaar werk. Als de leraar zich er maar op toeleggen wil de zonen en dochteren der gemeente te winnen, niet met grapjes, maar door in heilige ernst te onderwijzen wat zij van de geloofsleer weten moeten, dan zal de catechisatie aangenaam, rustig en leerzaam zijn'.

(wordt vervolgd)

Boekennieuws

Een getrouw woord

"Een getrouw woord",
ds. H. Paul;
uitg. Brevier,
Kampen;
80 blz.; € 9,95.

Ondanks zijn hoge leeftijd mag ds. H. Paul (90) nog regelmatig voorgaan en zijn pen ligt nog niet stil. Zo is er weer een publicatie verschenen van zijn hand. Het betreft hier een serie Bijbelstudies over 1 Timótheüs. In deze brief geeft Paulus aan zijn geestelijke zoon allerlei adviezen en aanwijzingen voor het gemeenteleven. Paulus schrijft ook tot bemoediging van Timótheüs, die evenals Paulus zelf te maken had met verzet en weerstand.

In de Bijbelstudies van ds. Paul vinden we vanuit deze brief aanwijzingen voor gemeenteleden ten aanzien van het leven in de christelijke gemeente. Deze publicatie bevat vijftien hoofdstukken met steeds een aantal vragen, die geschikt zijn voor persoonlijk gebruik, maar ook voor bespreking in groepen. Het gaat bijvoorbeeld over vermaningen van Paulus tegenover dwaalleraren, over de rechte bediening van het Evangelie, over hoe er gebeden moet worden, over leiding geven in de gemeente, over de afval in de laatste tijden, over getrouwe ambtsvervulling, enzovoort. En alles vanuit wat Paulus schrijft aan Timótheüs. Als het gaat over de prediking spreekt Paulus over de gezonde woorden. Wat zijn dat voor woorden? In dat verband schrijft ds. Paul het volgende: 'Dat is het woord, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is om zondaren zalig te maken. Dat houdt natuurlijk tegelijk in dat ook dit de gezonde woorden zijn, die de mens aan zijn schuld en zonde ontdekken en zijn in-zichzelf-verloren-zijn aanwijzen, opdat er voor Christus plaats zal zijn. Ook verstrekken deze gezonde woorden voedsel voor het geestelijk leven, al naar de stand van het leven.'

Er wordt ook ingegaan op de plaats van een ouderling. Paulus zegt dat er tegen een ouderling geen beschuldiging mag worden ingebracht, tenzij door twee of drie getuigen het bewijs wordt geleverd. Ds. Paul wijst er dan op dat dit niet betekent, dat er tegen een predikant of een ouderling nooit een beschuldiging mag worden ingebracht. Als twee of drie getuigen aanwezig zijn, kan een zaak vast komen te staan. Dan moet de bestraffing plaatsvinden 'in tegenwoordigheid van allen'. Paulus denkt hier aan andere ambtsdragers, bijvoorbeeld op een kerkenraadsvergadering of aan de hele gemeente. Als het moet, dan zal tucht moeten worden uitgeoefend. Die tuchttoefening is, zoals de auteur dan zegt, een heilige zaak.

Er zou veel meer uit deze publicatie genoemd kunnen worden. Maar laat hetgeen hier genoemd is, voor u een aanleiding zijn om deze publicatie zelf aan te schaffen. Het is de moeite waard!

ds. J.J. van Ekeveld, Zeist

Bij het geopende Woord

"Bij het geopende Woord", Bijbels dagboek door predikanten van de Gereformeerde Gemeenten,
uitg. Gebr. Koster;
€ 13,95.

Opnieuw is er een Bijbels dagboek uitgegeven door Gebr. Koster met als titel "Bij het geopende Woord". Het is inmiddels de twaalfde jaargang. Naast bijdragen van elf in leven zijnde medebroeders predikanten, zijn er ook voor twee maanden bijdragen opgenomen van wijlen ds. J. van Belzen en wijlen ds. J. Koster. Er komen verschillende onderwerpen aan de orde, zoals Paulus te Korinthe, Jefta, David en Goliath, Lydia en enkele Psalmen. Soms neemt de schrijver de lezer mee door één Bijbelhoofdstuk (Handelingen 13) of een heel Bijbelboek (Matthéüs). Bijzonder in de maanden april en december wordt aandacht gegeven aan het kerkelijk jaar (lijdenstijd en advent). Achterin zijn bijdragen opgenomen voor de feestdagen. Ook nu is er weer een duidelijk lettertype gebruikt wat het geheel goed leesbaar maakt.

Dit dagboek, dat onder ons door de jaren heen zijn gewaardeerde plaats heeft gekregen, zal ook nu zijn weg wel weer vinden. Elke dag mag het Woord opengaan. De Heere geve dat de Bijbel niet alleen letterlijk geopend wordt, maar dat het Woord ook geopend

mag worden voor het hart en het hart voor het Woord. Elke dag is daarbij het gebed van de dichter zo nodig als een arme smekeling: 'HEER! ai maak mij Uwe wegen, door Uw Woord en Geest bekend' (Ps. 25:2). Daarvan lezen we ook aan het begin van het dagboek: 'Smeek om genade. Bedenk toch wat tot uw eeuwige vrede dient. En voor degenen die iets van die genade en vrede hebben mogen ondervinden, moet er altijd een begeerte blijven naar meer onderwijs in deze verborgen zaken. Zijn wij een arme smekeling, die dagelijks bedelt bij de Bron?' De Heere geve dat dit dagboek zo - bedelend bij de Bron - gelezen mag worden.

ds. A.P. Baaijens, Aagtekerke

Pijn

mevr. A. Janse-Pieterman, Rijssen

Walter valt heel hard op de grond. 'Au!', dat doet vreselijk zeer. Hij schreeuwt het uit. Hij kan bijna niet meer lopen.

Al strompelend komt Walter thuis. Mama zegt: 'Dat ziet er niet goed uit. Ik denk dat we even naar de dokter moeten om te kijken of er niets gebroken is.' Ieder kind heeft weleens pijn. Hoofdpijn, buikpijn, pijn als je gevallen bent. Het doet zeer, je voelt het door heel je lichaam.

In het paradijs had niemand pijn. Omdat er nog geen zonde was. Na de zondeval lees je al heel snel in de Bijbel dat Kaïn Abel door wóorden pijn doet. Dat kan dus ook. Elkaar pijn doen door iets lelijks te zeggen, of door elkaar te plagen of te treiteren. Probeer een ander maar nooit

verdrietig te maken. En als je een keer iets gezegd hebt wat niet goed is, zeg dan 'sorry' en vraag om vergeving van je zonde. Aan die ander én aan de Heere.

Nu ik dit schrijf, denk ik aan Christus Zelf. Hoeveel pijn heeft Hij geleden. Door heel Zijn lichaam heen. Daar zijn geen woorden voor. We lezen in Jesaja 53:5: 'Maar Hij is om onze overtredingen (zonden) verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld, de straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen (wonden) is ons genezing geworden.'

Wat een liefde van de Heere voor al Zijn kinderen. Groot en klein. Er is genezing bij Hem voor kinderen die zich door hun zonden zo ziek voelen. Hij heeft de straf gedragen, zodat jij vrede kunt krijgen in je

hart. Wat een wonder! Hij voor mij. Door Zijn wonden kun jij nog verlost worden van al je zonden. Alleen om Jezus' wil. Dan zul je straks mogen horen bij die schare waarvan de profeet Jesaja zegt: 'En geen inwoner zal zeggen: Ik ben ziek, want het volk, dat daarin woont, zal vergeving van ongerechtigheid hebben' (Jes. 33:24). Omdat Hij zoveel pijn heeft willen lijden.

vervolgverhaal

62

Palko de kleine evangelist

J.W. van den Berg

'Mijn grootvader... eh ik, ik moet u zeggen dat u een ander moet zoeken in mijn plaats. Ik..., grootvader heeft mij nodig. Een rijk man, zoals u bent, zal best gauw iemand anders vinden.'

Mijn geld kan mij echt geen andere Palko brengen', zegt de priester, terwijl hij zijn arm om de snikkende jongen legt. 'Waarom heeft grootvader je nodig?' 'Ik moet bij de vrouw van oom Martin blijven. Die komt met hem mee. Zij is ziek in haar hoofd.' 'Zal ik eens met grootvader gaan praten? Ik kan trouwens maar twee of drie dagen blijven.' 'Nee, dat zou niet helpen', zegt Palko, zijn tranen drogend. 'Ik wil grootvader best gehoorzamen, maar... maar ik wil veel liever bij u blijven.'

'Heb je niet eens gezegd dat je de Heere Jezus altijd wilt dienen? Als het nu Zijn wil is dat jij je grootvader gehoorzaamt, waarom stribbel je dan tegen?' 'Dacht u dat Hij wil dat ik u verlaat en bij Lesina's vrouw blijf?' 'Ja, mijn jongen. 't Is je plicht te gehoorzamen en vrolijk je taak te accepteren. Hij weet waarom Hij deze vrouw op je weg plaatst, net zoals Hij deed toen Hij jou naar mij zond.' 'U bedoelt dat ik, als ik bij oom Martins vrouw ben, toch in Zijn dienst blijf?' 'Vast en zeker, Palko.'

'Oh', roept de jongen uit, 'misschien mag ik dan haar kleine jongen vinden!' 'Wat zeg je nou? Haar kleine jongen vinden? Waar heb je het over?' Palko krijgt een kleur. 'Ik zou er met niemand over spreken', zegt hij verlegen. 'Het is een geheim tussen Lesina en mij. Maar, maar u mag het weten.'

Palko vertelt alles. Vader Malina heeft eens iets gehoord van Juriga, dat hem de jongen nieuwsgierig doet aankijken. 'Hoe oud ben je, Palko?' 'Bijna tien jaar, meneer.'

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Drachten,
ds. P.D. den Haan te Tholen;
Te Grand Rapids-Covell Avenue (Michigan, VS),
ds. A.H. Verhoef te St. Catharines
(Ontario, Canada);
Te Lelystad,
ds. H. Brons te Vlaardingen;
Te Nijkerk,
ds. F. Mulder te Rhenen;
Te Rijssen-West,
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;
Te Waardenburg,
ds. G.J.N. Moens te Lisse.

Bedankt:

Voor Aalst,
ds. G.J.N. Moens te Lisse;
Voor Barendrecht,
ds. B. Labee te Veenendaal;
Voor Middelharnis,
ds. C. van Ruitenburg te Krimpen a/d IJssel.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS BARNEVELD

Namens de roepende kerk van De Valk-Wekerom opent ds. B.J. van Boven op de gebruikelijke wijze de vergadering van 8 februari. De gemeenten zijn vertegenwoordigd door negen predikanten en zeventien ouderlingen. De samenstelling van het moderamen is als volgt: ds. E.J. Boudewijn (preses), ds. B.J. van Boven en ds. M. Joosse (assessoren), K. Karels (scriba) en J.M. van Koeveringe (quaestor).

Naar aanleiding van een schrijven van het deputaatschap Kerk, Gezin, Jeugd en Onderwijs wordt afgesproken dat deze zomer een ambtsdragersbijeenkomst gehouden wordt, waarin een handreiking voor kerkenraden betreffende nieuwe media toegelicht zal worden.

Met instemming is kennisgenomen van het jaarrapport van Sirjon over 2018. Met betrekking tot de personeelsvoorziening worden kerkenraden opgeroepen, waar mogelijk, onze mensen te stimuleren om te gaan werken bij onze eigen instellingen.

De Geref. Gemeente Ede heeft een agendapunt ingebracht over de groei van de gemeente. Het is verblijdend dat de gemeente zeer groeit, maar deze groei brengt ook praktische problemen met zich mee. Omdat in Lunteren veel gemeenteleden van Ede wonen, wordt

als denkrichting voor een mogelijke oplossing Lunteren genoemd. Omdat op dit moment nog niet met alle omliggende gemeenten, waarvan ook leden in Lunteren wonen, is gesproken, blijft een brede bespreking nu achterwege. Eerst dient met omliggende gemeenten gesproken te worden. Besloten wordt een commissie in te stellen. Deze dient een onafhankelijk karakter te hebben, dat wil zeggen dat de leden van de commissie niet tot een van de gemeenten behoren, die betrokken zijn bij de problematiek. Aan ds. F. Mulder, die ook bij het ontstaan van de gemeente in Ede betrokken is geweest, zal gevraagd worden leiding te geven aan deze commissie. Verder zullen de ouderlingen A.C. Duifhuizen uit Ermelo en J.M. van Koeveringe uit Elspeet er deel van uitmaken. Aan de commissie wordt gevraagd op de volgende classisvergadering, vóór de zomer, rapport uit te brengen.

Als afgevaardigden naar de Particuliere Synode Oost, 23 mei te Barneveld-Centrum, worden gekozen de predikanten ds. B.J. van Boven, ds. B. Labee, ds. G. van Manen en ds. F. Mulder, en de ouderlingen A.C. Duifhuizen, K. Karels, J.M. van Koeveringe en H.A. Soetendaal.

De volgende classis, op vrijdag 6 juli, wordt samengeroepen door Veenendaal. Volgens alfabetische volgorde is ds. B.J. van Boven dan preses.

Ouderling G. Kampert van de roepende kerk De Valk-Wekerom eindigt de vergadering.

K. Karels, scriba

BEVESTIGING EN INTREDE DS. G.W.S. MULDER TE RIDDERKERK

Op woensdag 20 februari ontving de gemeente van Ridderkerk weer een eigen herder en leraar in de persoon van ds. G.W.S. Mulder. Zijn vader, ds. P. Mulder, ging voor in de bevestigingsdienst. Hij bediende het Woord vanuit 1 Korinthe 1:23-24. De preek, met als thema: 'De prediking van Christus' werd onderverdeeld in drie punten:

1. Opmacht aan een gezondene.
De prediking is geen lezing, geen stichtelijk verhaal, maar proclamatie van de boodschap van God. God zoekt de mens op in het paradijs. Hij stelde de overtreding aan de orde, toen de schuld en vloek. De opdracht is om Christus te prediken vanuit het welbehagen Gods. Wij prediken Christus, de Gekruisigde.

Dat is geen romantiek, maar wel vol liefde. Dat kruis is het centrum. Dat dit maar veel de overdenking van Gods volk zou zijn. Dat moet ook altijd centraal staan in de prediking.

2. Ergerlijke dwaasheid volgens mensen.
De Grieken ergerden zich, de Joden vonden het dwaasheid. Zo is het ook in Nederland in 2019. De mens heeft zijn eigen gedachten over hoe de prediking moet zijn. Maar de Heere zal terugkomen op het gepredikte Woord. Hij nodigt nog jong en oud: Zo gij Zijn stem dan heden hoort, verhardt uw harten niet, maar laat u leiden. Ga niet met de wereld voort, want dan kom je voor eeuwig om. Maar die de Heere vindt, zal eeuwig leven.

3. Krachtige wijsheid voor geroepenen.
God heeft gedachten des vredes gehad om mensen op te zoeken die liggen in hun zonden en ellende. Er is kracht voor nodig om het hart van een zondaar te openen. Maar als de Heere een druppel liefde uitstort in het hart, gaat een mens naar God vragen. Christus haalt ze overal vandaan, uit de Joden en Grieken. Zo denkt de Heere nog aan Ridderkerk, zo besluit ds. Mulder de preek.

Na het lezen van het formulier en het bevestigende 'Ja ik, van ganser harte' van ds. G.W.S. Mulder richt ds. P. Mulder nog enige persoonlijke woorden tot zijn zoon en de gemeente. Hij wijst zijn zoon op de persoon van Samuël. Op advies van de oude Eli mocht hij gaan liggen en luisteren. Wij draaien het zo vaak om, dan praten wij en moet de Heere naar ons luisteren. Maar wat een wonder als wij eens mogen luisteren naar de stem des Heeren. Aansluitend wordt ds. G.W.S. Mulder en zijn gezin Psalm 20:1 staande toegezongen. De tekst voor de intrededienst is uit 1 Petrus 2:9b. Het thema is: Verkondiging als levensdoel. De predikant bepaalt zijn hoorders bij twee punten:

1. De Goddelijke inhoud van de verkondiging. Wat is ons levensdoel? Om God te verheerlijken en zich eeuwig in Hem te verheugen. Dat was er volmaakt in de staat der rechtheid. Wat komt er nu van terecht in ons leven? In de tekst gaat het eerst over de deugden Gods, die moeten eerst aan de orde komen in de prediking. Anders komen we niet verder dan wat we in Adam ervan terecht gebracht hebben. Dat God in Zijn zalige deugden iets van Zijn tegenwoordigheid in Christus zou afdrukken. Wij hebben die deugden geschonden. Onze val in Adam is een repeterende breuk geworden. Wat een wonder en wat een les dat wij mogen spreken over de deugden van God, maar ook over Zijn Zoon. Dan gaat het om Christus, want waar Hij gaat verschijnen, mag de prediker verdwijnen.

2. De persoonlijke betrokkenheid in de verkondiging.

Wat is het noodzakelijk voor een ieder die dient in Gods Koninkrijk om te weten uit hoe grote nood en dood hij verlost is. De mens van nature ligt midden in de duisternis. Maar door Gods vrijmachtig welbehagen worden ze daaruit geroepen. Het verkiezend welbehagen geeft de prediking zo'n klem en de prediker vrijmoedigheid. Dan is er een uitzien dat zondaren getrokken mogen worden tot dit wonderbare licht.

Na de preek spreekt ds. Mulder nog enkele woorden tot zijn vader als bevestiger, tot de gemeente, kerkenraad, familie, gezin en andere genodigden. Vervolgens wordt hij toegesproken door ds. M.H. Schot namens classis Ridderkerk en PS Zuid-West. Namens de plaatselijke kerken voert ds. K.J. Kaptein (HHK) het woord. Wethouder M. Oosterwijk heet de familie ds. Mulder een hartelijk welkom namens de burgerlijke gemeente. Als laatste wenst oud. J. van den Berg de nieuwe predikant en zijn gezin een goede tijd toe in Ridderkerk namens de kerkenraad en de gemeente. Ds. Mulder en zijn gezin worden tenslotte Psalm 119:25 toegezongen, waarna de dienst wordt beëindigd.

Kerkenraad Geref. Gemeente Ridderkerk

VERSLAG VERGADERING CLASSIS AMSTERDAM 23 JANUARI

Namens de roepende kerk van Den Helder opent ds. G.J.N. Moens de vergadering. Hij memoreert het overlijden van mev. W. Heijkamp-Snoei, op zaterdag 19 januari en spreekt de wens uit dat de Heere ds. Heijkamp wil gedenken nu het gemis moet worden ingeleefd. Ds. Vermeij mag na zijn tía weer langzaam herstellen en probeert zijn ambtelijk werk weer op te nemen. Alle gemeenten zijn vertegenwoordigd. Het moderamen bestaat uit ds. G.J.N. Moens, preses; A.J.H. Sluiter, assessor preses; C.J. Hotting, assessor; J.W. van Dijke, quaestor en C. Vonk Noordegraaf, scribe. De inge-

komen stukken bevatten onder meer een verzoek van het deputaatschap Kerkrecht om suggesties of voorstellen op het gebied van kerkrecht, waaraan het deputaatschap aandacht dient te schenken. Er is een schrijven van het deputaatschap KGJO waarin het aanbiedt om in een ambtsdragersbijeenkomst de gespreksnotitie over media-gebruik toe te lichten, en een brief van het deputaatschap DMZ over de omvorming van het bestuursmodel van Stichting De Vluchtheuvel. DMZ verzoekt de classis een ambtsdrager te benoemen in de Raad van Advies. Hiervoor worden enkele namen genoemd die benaderd zullen worden.

De appellat wiens bezwaar in de classisvergadering op 24 juli 2018 ongegrond is verklaard, verzoekt zijn appelschrift door te zenden naar PS Noord-West. Dit zal gebeuren.

Het verslag van Cedrah wordt door T.A. Stoop, algemeen directeur, toegelicht. Zowel uit het verslag van Cedrah als van Sirjon, dat hierna wordt besproken, blijkt dat er veel behoefte bestaat aan zorg, maar dat het werven van gekwalificeerd personeel uit eigen kring zorgen baart.

Hierna volgen verslagen van de evangelisatieposten Amsterdam en Alkmaar. Omdat evangelist G. Baan met pensioen is gegaan, wordt het verslag over de post Alkmaar door veldwerker J. Geerts uitgebracht. Mevr. I. van Dalfsen is benoemd als parttime evangelisatie-medewerkster. De werkzaamheden op beide posten mochten in 2018 uitgevoerd worden in biddend opzien tot de Heere om vrucht. In overleg met de kerkenraad van de moedergemeente Lisse zal in Alkmaar op zondagmorgen oud-evangelist Baan of een andere voorganger de dienst leiden.

's Middags leest een ouderling een preek. De classisale evangelisatiecommissie vraagt de classis in te stemmen met het verzoek om de kosten voor de aangestelde mede-

werkster tot juli 2020 vanuit het steunfonds te betalen. Hiermee stemt de classis in. De classis verzoekt een meerjaren-visie te ontwikkelen voor de post Alkmaar en er bij het deputaatschap op aan te dringen om tot de aanstelling van een evangelist te komen. De aftredende leden van de CEC, J.W. van Dijke, K. Brandemann en J. van Leeuwen, worden herbenoemd.

Vervolgens leest de preses de verslagen voor van de kerkvisitaties die hebben plaatsgevonden in Enkhuizen, Opperdoes, Den Helder, Oosterend, Lisse en Hoofddorp. Daaruit blijkt dat er wel honger naar het Woord mag zijn, en er soms ook een droefheid naar God bemerkt mag worden, maar dat er weinig gehoord wordt van doorbrekend werk en oefeningen in het geloof.

Als afgevaardigden naar de PS Noord-West worden de predikanten G. Heijkamp, G.J.N. Moens en A. Vermeij aangewezen. Als primi afgevaardigden worden de ouderlingen J.W. van Dijke, B.J. Grisnich, S. Kooiman, A. Lindhout en C. Vonk Noordegraaf gekozen. Bij de rondvraag deelt de gemeente van Westzaan mee dat de kerkrestauratie voorspoedig verloopt en dat de burgerlijke gemeente vergunning heeft verleend tot restauratie van de kosterwoning. Het overleg met het deputaatschap Kerkbouw over de financiering is bijna afgerond. De kerkenraad krijgt toestemming landelijk gelden te werven.

Enkhuizen wordt aangewezen om op zaterdag 22 juni (optioneel) en anders zaterdag 28 september de classis te Lisse bijeen te roepen.

Ouderling T. Sluiter sluit de vergadering.

C. Vonk Noordegraaf, scribe

MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2018

Het adres van ds. C.G. Vreugdenhil is: De Haag 7, 3993 AV Houten; tel. 030-200175; e-mail: cgvreugdenhil@solconmail.nl

Berichten

REGIOAVOND VROUWENBOND

De Bond van Vrouwenverenigingen belegt een regioavond op dinsdag 19 maart (19.30 uur) in de Geref. Gemeente te Boskoop. Ds. J.J. Tanis hoopt te spreken over 'Huisgodsdiens'. Leiding: ds. A. Verschuure. Belangstellenden zijn van harte welkom.

FIETSTOCHT T.B.V. ZGG

Op zaterdag 6 april is een fietstocht geor-

ganiseerd t.b.v. ZGG. Er zijn routes van 25 en van 40 kilometer, langs de Waver en de Amstel. Zendingswerker J.H. Seppenwoolde vertelt op een van de stopplaatsen over zijn werk in Ecuador. Bij de start/stoplocatie is er een verkoping. Starttijd: 10.00-12.00 uur; startplaats: Cliffordweg 11, Waverveen. Inschrijfgeld: € 5,- p.p. (max. € 25,- per gezin). Info: mevr. L. van Vliet (0297-262140) of C. van Slighthorst (06-34181298).

ZANGAVONDEN

Ede

Op zaterdag 16 maart (19.30 uur) is er een zangavond in de Petrakerk te Ede m.m.v. gemeentekoor Sela o.l.v. Paul Baan, Maurits Bunt, orgel, collecte t.b.v. bouwfonds.

Goes

Op zaterdag 16 maart (19.30 uur) wordt in de Grote of Maria Magdalenakerk te Goes een koor- en samenzangavond gehouden m.m.v. samengesteld mannenkoor Zeeland en mannenkoor Ichthus, Martin Weststrate, orgel; leiding: oud. G. van Veldhuisen uit Waarde; collecte voor de Oase en MAF.

Kesteren

Kinderkoor Obadja (van de Geref. Gemeente te Rhenen) zingt op zaterdag 23 maart (19.15 uur) in de kerk van de Hersteld Herv. Gem. te Kesteren; vertelling J. Karens; collecte voor straatkinderhuis in Roemenië.

Ridderkerk-Slikkerveer

Zangvereniging Met hart en stem van de Geref. Gemeente te Ridderkerk-Slikkerveer houdt i.v.m. het 50-jarig bestaan van dit koor een zangavond op zaterdag 23 maart (19.45 uur) in de Singelkerk te Ridderkerk. Leiding: oud. J. Voorwinden; collecte voor stichting Ontmoeting

Scherpenzeel

Op zaterdag 16 maart (19.30 uur) is er een psalmzangavond in de kerk van de Geref. Gemeente te Scherpenzeel, m.m.v het koor Opent uwen mond.

Tholen

Op zaterdag 16 maart (19.00 uur) is er een

kinderzangavond in de Rehobothkerk te Tholen. O.l.v. Lydia van Lit-van Gurp zingen Zeeuwse en Flakkeese kinderen psalmen. Organist: Peter Wildeman. Er is een vertelling over de zending. Collecte t.b.v. ZGG. Wil je meezingen, dan graag aanmelden bij: roekeltjes@hotmail.com

BACH OP GG-ORGELS

Op zaterdag 23 maart vindt in de Juli-ankerk te Dordrecht de start van het Bach-project van Dirk Jan Versluis plaats; aanvang 16.00 uur; toelichting 15.30 uur. Versluis, voorzitter van de VOGG en kerkorganist in Stolwijk, speelt Bach op orgels van de Gereformeerde Gemeenten.

MUZIEKAVOND IN GORINCHEM

Op dinsdag 7 mei (19.30 uur) wordt in het gebouw van de Gomarus Scholengemeenschap te Gorinchem (Hoefslag 11) een avond gehouden over het thema "Wat is goede muziek?" Ds. J.M.D. de Heer is de spreker. Er is een forumdiscussie met ds. De Heer,

Lean Maclean en Reynier Kooijmans. Collecte. Inschrijven: www.bewustgezin.nu

VERKOPING IN ERMELO

Vrouwenvereniging Helpende Handen in Ermelo houdt op zaterdag 23 maart (10.00-15.00 uur) de jaarlijkse verkoping in de kerk van de Gereformeerde Gemeente. Opbrengst is voor evangelisatie, vakantie-weeken voor mensen met een beperking, en voor de eigen gemeente.

ONDERNEMERSBIJENKOMST WERKENDAM

Op maandag 25 maart (19.45 uur) organiseert de stichting EVCDordt (Evangelisatie Vrienden Classis Dordrecht) een ondernemersbijeenkomst in de Geref. Gemeente te Werkendam. SGP-kamerlid Chris Stoffer spreekt over Christelijk Ondernemerschap 2030. Er is een paneldiscussie waaraan enkele ondernemers deelnemen. Aanmelden: www.evcdordt.nl

Kerkdiensten

ZONDAG 17 MAART 2019

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.00 uur ds. G.J. Baan; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Alphen a/d Rijn 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 15.30 uur ds. P. Mulder; Arnhem 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 uur ds. W. Harinck en 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Bodegraven 10.00 uur (H.D.) ds. B. Labee en 16.00 uur ds. W.A. Zondag; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. A. Verschuure; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 17.00 uur ds. W. Silfhout; Den Helder 17.00 uur ds. G. Heijkamp; Deventer 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dordrecht 10.00 uur ds. C. Harinck en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur ds. W.A. Zondag; Enkhuisen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 17.30 uur ds. D.W. Tuinier; Enter 9.30 (H.A.) en 15.00 uur ds.

D.W. Tuinier; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Goes 14.00 uur stud. M.L. Dekker en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Goudswaard 10.00 uur ds. G.J. van Aalst en 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; 's-Gravenpolder 9.30 uur stud. M.L. Dekker; 's-Gravenzande 16.30 uur ds. B. Labee; Haamstede 19.00 uur ds. G.J. Baan; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur ds. K. Boeder; Hilversum 10.00 uur ds. J. Schipper; Hoedekenskerke 10.00 en 15.30 uur ds. M. Karens; Hoogvliet 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Houten 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kapelle-Biezeling 15.30 uur (H.D.) ds. A.J. de Waard; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 15.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Leiderdorp 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Lelystad 15.00 uur ds. G. van Manen; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. A.P. Baaijens; Middelharnis 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Moerkapelle 9.30 uur ds. H. Paul en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Naaldwijk 9.30 uur ds. W. Silfhout en 18.30

uur ds. B. Labee; Nieuw-Beijerland 19.00 uur ds. H. Brons; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. A. Schot; Nieuwerkerk 9.30 en 15.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Nieuwe-Tong 10.00 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oosterend 10.00 uur ds. A. Vermeij; Oosterland 14.30 uur ds. G. Pater; Oostkapelle 16.30 uur ds. C. Harinck; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oude-Tong 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Poederroijen 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Puttershoek 10.00 uur ds. J.W. Verweij en 15.30 uur ds. G.J. van Aalst; Rhenen 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 (H.D.) en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. J. Driessen en 14.30 uur ds. M.H. Schot; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. J. Driessen; Rotterdam-Centrum 10.00 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 (H.A.) en 14.00 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 18.30 uur ds. J. Schipper; Sint Annaland 18.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Sliedrecht 11.30 en 18.30 uur ds. W.J. Karels; Soest 15.30 uur ds. H. van der Heiden; Sprang-Capelle 9.30 en 15.30 uur ds. E. Bakker; Stolwijk 19.00 uur stud. P.C. Vlot; Terneuzen 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde - De

Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. B. van der Heiden; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Utrecht 13.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Vlaardingingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Waarde 18.00 uur stud. M.L. Dekker; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Wierden 15.00 uur ds. S.W. Jansse; Woerden 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. D. de Wit en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. G. Clements; Zoetermeer 10.00 en 16.00 uur stud. P.C. Vlot; Zwolle 19.00 uur ds. M. Joosse.

DINSDAG 19 MAART 2019

Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. G. Beens; Kruiningen 19.30 uur (voor de zending) ds. M.T. Al-Chalabi; Lisse 19.45 uur ds. G.J.N. Moens; Oosterland 19.30 uur ds. G. van Manen; Urk 19.30 uur ds. B.J. van Boven.

WOENSDAG 20 MAART 2019

Aalst 14.30 en 19.00 uur ds. M. Karens; Alphen a/d Rijn 15.00 en 19.30 uur ds. S. Maljaars; Barendrecht 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Delft 14.30 en 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Groningen 14.30 en 20.00 uur ds. D.W. Tuinier; Hilversum 14.30 en 19.45 uur ds. W. Visscher; Hoofddorp 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Hoogvliet 15.00 en 19.45 uur ds. H. Brons; Meeuwen 9.30 uur ds. L. Blok en 19.30 uur ds. E. Bakker en 14.30 uur ds. E. Bakker; Melissant 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Naaldwijk 15.00 en 19.45 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuw-Beijerland 19.30 uur ds. L. Blok; Nieuwer ter Aa 14.30 en 19.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. J. van Laar; Oostvoorne 15.00 en 19.30 uur ds. D. de Wit; Opperdoes 14.30 uur ds. J.B. Huisman en 19.30 uur ds. C. Hogchem; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Oude-Tonge 19.30 uur ds. G. Pater; Poederoijen 14.30 en 19.00 uur ds. A.T. Huijser; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Soest 19.30 uur ds. W. Mouw; Waardenburg 14.30 (H.D.) en 19.30 uur ds. A. Verschuure; Westzaan 15.00 en 19.30 uur ds. M. Joosse; Wierden 15.00 en 19.30 uur ds. A. Schot; Zoetermeer 15.00 en 19.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen.

DONDERDAG 21 MAART 2019

Alblasserdam 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. A. Verschuure; Dinteloord 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. C.J. Meeuse; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. G. Beens; Middelharnis 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Nunspeet 19.45 uur ds. A. Schot; Ouddorp 19.30 uur ds. G. Pater; Poortugaal 19.30 uur ds. L. Blok; Scherpenzeel 15.00 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Stolwijk 19.30 uur ds. A. Schreuder; Waarde 19.30 uur ds. M. Joosse.

ZATERDAG 23 MAART 2019

Aalburg 15.00 uur (aangepaste dienst) ds. H.J. Agteresch.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 17 MAART 2019

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur leesdienst; Merksem

(Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 18.30 uur (H.D.) ds. E. Bakker.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

Bedroefd, maar ook heel dankbaar voor alles wat zij in haar leven voor ons heeft mogen betekenen, delen wij mede dat door de Heere plotseling uit ons midden is weggenomen mijn innig geliefde en zorgzame vrouw, onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Tonia Stolk - Zwaal

in de leeftijd van 65 jaar.

Bergschenhoek: Pieter Stolk

Johan & Bianca Stolk
Roel, Pim, Sara

Lucas Stolk

Tineke Stolk

Francina Stolk

Pieter Stolk
Carlien van der Breggen

Bergweg-Noord 16
2661 CP Bergschenhoek

De begrafenis heeft zaterdag 9 maart plaatsgevonden op de Algemene Begraafplaats te Bergschenhoek.

Nog 6 plaatsen op onze prachtige reis door SRI LANKA 2-17 aug € 1850,- (tegen meerprijs Malediven tot 23 aug).
Info: famdejonge@solcon.nl of 06-49498553

Te koop: sfeervolle vrijstaande woning met grote zonnige tuin, dichtbij kerk, winkels en school.
Rotterdamseweg 34, **Krimpen aan den IJssel**. € 395.000 www.funda.nl

BIDSTOND

Verkiezingen Provinciale Staten en Waterschap op D.V. 20 maart

SGP ZEELAND

Dinsdag 19 maart om 19.30 uur
Voorganger ds. G. van Manen
Kerkgebouw Ger. Gemeente
Sint Joostdijk 11, Oosterland

“ Wij willen politiek bedrijven vanuit een open Bijbel. Kies voor een herkenbaar geluid. Uw stem is nodig! ”

CURSUS GODSDIENSTONDERWIJS

Welkom op onze opleiding leraar Godsdienst!

De opleiding voor dit prachtige beroep kun je volgen aan de hbo-opleiding van de CGO. Informatie over deze opleiding wordt gegeven op D.V. **donderdag 21 maart 2019** in het gebouw van Driestar *Educatief* te Gouda.

D.V. 17 april 2019 is er een open college en een voorlichtingsronde over al onze opleidingen (GL- en PW-opleiding en de basisopleiding Theologie).

Meer informatie is te vinden op www.cgo.nu onder HBO-opleiding/Nieuws

De Akker
Christelijke basisschool

Schoolstraat 11a
2161 HB Lisse
T (0252) 41 30 99
info@deakkerlisse.nl
www.deakkerlisse.nl

**Baan + huis =
Leerkracht in Lisse**
Nieuwsgierig? Kijk op deakkerlisse.nl

In Lisse zie je ze groeien

Kamerverhuur Barneveld / Lunteren

Aangeboden: 4 kamers voor studente of schooljuf. Tussen Barneveld en Lunteren.

De kamers zijn voorzien van fonteintje. Gezamenlijk gebruik van keuken en douche. Wasmachine & droger aanwezig.

Info: 06 - 58 94 54 63

Deze zomer: woonhuis te huur in Zeeland.

Bel voor meer info: 06-30894741.

T.H. onze sfeervolle woning in 's-Gravenpolder [ZLD], aan de rand van het dorp. Voor een of twee echtparen.

Week: 18, verder week 25-26-27.
Andere datums bespreekbaar.
Voor info en foto's: 0113-202074,
mob: 0681118094.

Houtsnijwerk.nl
Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

Wegens toenemende werkzaamheden zijn wij op zoek naar:

**- Ervaren Elektromonteurs
- Schoolverlaters Elektrotechniek**

Voor meer informatie stuur een mail naar info@kosinus-elektrotechniek.nl

www.kosinus-elektrotechniek.nl

ELBURG – GROTE KERK
D.V. za. 23 maart – 19.30 – gratis!
Psalmzangavond met bovenstem
Organist: Pieter Heykoop

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen?

Vanaf € 495,- per week staat uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar.

Nederlandstalige kerkdiensten en animatieteam voor jong en oud.

Info: www.es-vakanties.nl
of bel: 055 3030083.

Bent u op zoek naar een hoogwaardige PVC vloer? Dan zit u met **DE VLOERENKONING.NL** op de juiste koers. Thuiservice: 06-19557166

Boek jouw ideale vakantie!
www.diskoffer.nl
vakanties met zondagsrust

Uw vakantie in een compleet ingerichte LODGETENT (5 tot 7 pers.)

Direct aan het Lago-Maggiore in Italië. Nederlandse kerkdiensten in omgeving. Info: 055 7507930 www.familylodges.nl

T.H. vrijst. **woning in Dirksland** tijdens vakantie **2 juli-16 aug. +/- 6 pers.**
06-22645533

Even heerlijk eruit in Hoog Sauerland.
www.huizesolagrata.net

Te huur: zelfstandige woonruimte in Veenendaal voor 1 persoon.
Woonoppervlakte 45m². Inl: 06-49497136

Op vakantie naar Canada? Kijk op www.CanadianHolidayRentals.ca voor **accommodaties en autoverhuur.**

T.h. ons huis in Middelburg van 19-7 tot 2-8. Tel. 0118-620601

TE HUUR in Rijssen: onze gezellige woning. VAN 27 JULI TM 3 AUGUSTUS. Max. 6 pers., 06-83587821 / h.tenhove2@telfort.nl

Met spoed gezocht nette hulp in de huishouding. Omgeving Kesteren/Opheusden. Voor 1 à 2 ochtenden per week. Bij interesse graag mailen naar schoonmaakkesterenopheusden@outlook.com

Reformatiorische Psychologenpraktijk Nederland

Reformatiorische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding en psychologisch onderzoek aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht

Begrafenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

CORECASE
Leren is de kern

Ontwikkeladvies 45+
Schrijf u nu in voor gratis loopbaanadvies!

U kunt zich inschrijven via www.corecase.nl/werk/loopbaan/ontwikkeladvies-45

of stuur een email naar:
info@corecase.nl

Corecase Kampen
T 06 81 029 299 | info@corecase.nl
www.corecase.nl

Noloc erkend | Gecertificeerd SIMA@ Loopbaanadviseur | MLM

Ontwikkeling vanuit de Basis

Wij zijn een jong en enthousiast team en zoeken met ingang van het nieuwe schooljaar een

Teamleider
bij voorkeur voor groep 3-4

Wij zien uit naar iemand die

- stabiliteit biedt
- kennis en ervaring heeft
- liefde voor het kind uitstraalt

Interesse?
Kijk op onze
website.

Gezien de samenstelling van het managementteam zoeken wij een vrouwelijke teamleider.

De sollicitatiebrief met vermelding van referenties kan vóór D.V. 30 maart 2019 worden opgestuurd naar het bestuur van de Reboothschool.

Reboothschool • Schoonbeekhof 53 •
3774 DA Kootwijkerbroek • www.reboothsch.nl

- REPEATED URGENT REQUEST -

Calvin Christian School, affiliated with the NRC (Ger. Gem.) of Southern Alberta, has several teaching vacancies for 2019-2020 which will impact our ability to offer continued education to the children of our congregations.

We would be grateful to welcome applications from competent, versatile, and dedicated teachers of any grade/age level, who also have a love for the truth which is according to godliness.

More information about CCS can be found at lesgevenincanada.nl. Should the Lord incline your heart to apply, please submit a cover letter with your resumé or c.v. to office@ccschool.ca.

Calvin Christian School
Coalhurst, Alberta

Questions? Please contact us!

☎ 001-403-381-3030

✉ marc.slingerland@ccschool.ca

🌐 lesgevenincanada.nl

Kees van Asselt
begrafenisondernemer

Voor een waardige en stijlvolle verzorging met aandacht voor persoonlijke wensen.

Vraag **GRATIS** ons 'laatste wensen' boekje aan.

Woudenberg e.o. m. 06 15 45 11 30 i. www.kvanasselt.nl

*Begrafenisonderneming
de Jongh*

*Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begrafenissen*

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54

Waardenburg
0418 - 65 20 39

Werkendam
0183 - 70 10 17

H. de Jongh
D.D.E. Melieste
M.K. Ligthart
A.J. van Lieburg

Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40

Nieuw-Lekkerland
0184 - 68 38 38

www.begrafenisondermimingdejongh.nl

Fides
praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Sombereid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding
Tel. 0342 - 41 99 77
Van Breugelplantsoen 1
3771 VM Barneveld
www.fideshulpverlening.nl

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Mediation of bemiddeling nodig?

Bel 030 - 760 10 00 of mail
mr.pjdenboef@jdb-advocaten.nl

Janssens ■ Den Boef
advocaten

De Vluchtheuvel
Christelijke psychosociale hulpverlening

uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten

Samen aan de slag Betrokken en vertrouwd

Breed aanbod van hulp bij relatie- en persoonlijke problemen

Professionele christelijke hulp voor kinderen, jongeren en volwassenen
Gesprekslocaties bij u in de buurt
Veelal gereduceerde tarieven

www.stichtingdevluchtheuvel.nl / Tel: 0113-213098

3si
CHINA

IMPORTEREN UIT CHINA?

www.3sichina.com

Lokaal kwaliteitscontrole

**Mogen wij om uw steun vragen voor de komende periode?
Stemt u ook D.V. 20 maart SGP?**

SGP

Zuid-Holland
www.sgpzh.nl

Uw woning in VEENENDAAL, ACHTERBERG, RHENEN, EDERVEEN, RENSWOUDE, OVERBERG of omgeving verkopen en starten met een drukbezochte open dag?

Maak dan nu een afspraak voor een **GRATIS** verkoopadviesgesprek en profiteer van de mogelijkheid om nog deel te nemen aan de **LANDELIJKE OPEN HUIZEN DAG** van 30 maart a.s.!

BURGLAND
Makelaars

Zandstraat 61
3901 CK Veenendaal
0318-628412
www.burglandmakelaars.nl
info@burglandveenendaal.nl

Tevredenheid door kwaliteit, met behoud van identiteit

Kraamzorg
Bel voor informatie

SHG
Stichting Hulpmiddelen in Geboortezorg

Informatie/aanmelden
0187-48 91 73 www.shgzorg.nl

Spanning bij spreken voor een groep?

U bent niet de enige die last heeft van meer dan gezonde spanning bij spreken voor een groep. Wilt u uw spanning verminderen? Denk dan eens aan het volgen van de trainingsdag **Met meer vertrouwen voor de groep.**

Ermelo – 9 mei
Geldermalsen – 16 mei
Tholen – 11 juni

Vraag meer informatie via:
info@baaijmellis.nl
0621 479 212.

Rouw-gelegenheid koorjurkjes kindergelegenheidskleding.nl
0577-401193/06-36392103

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer
T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

Waarom Paul Roescher? Wij geven u twaalf redenen! **3**

Lager in prijs dan waar ook!

Badkamer Belle Vista Badkamer compleet zoals opgesteld.

Kraakprijs! 1545

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17500 m2 in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

ook voor akoestische vraagstukken

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Planner logistiek BETAP TUFTING | Begeleider wonen SILOAH | Verhuurmakelaar CEDRAH | Administratief medewerk(st)er STH AUTOMATISERING | Psycholoog ELEOS | en meer... **SOLLICITEER VIA WERKMETTALENT.NL**

Colofon

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers
ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:
J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan
Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 14,50 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika
Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Ontsluiting van de Middelaar en spreken van Jezus

Onlangs hoorde ik de uitdrukking 'ontsluiting van de Middelaar'. Wat is dat precies? Als er iets van de Zaligmaker wordt geopenbaard, zal toch de mond van Hem overlopen?

Ontsluiting

Twee binnengekomen vragen willen we proberen te beantwoorden. Allereerst rond die uitdrukking 'ontsluiting van de Middelaar'. We moeten vaststellen dat deze uitdrukking niet direct in de Bijbel of in de kanttekeningen terug te vinden is. Ook bij onze oudvaders zoeken we er vergeefs naar. Dat is niet erg als we deze uitdrukkingen dan maar zorgvuldig uitlegen, dicht bij de Heilige Schrift blijvend. Gods Woord tekent ons twee soorten mensen: dood of levendgemaakt, kind des toorns of kind van God, onder de wet of onder het Evangelie, vriend of vijand. Nu gebruikt de Heere Zijn heilige wet om zondaren te overtuigen van hun zonde. Vaak begint de Heere met ontdekking aan een boezemzonde, een vaak dagelijkse zonde die ons zo lief is. Wat komt er een hartelijke droefheid als we meer van ons doodsbestaan leren kennen. Allereerst, wat wordt het een verloren zaak als we ontdekt worden aan onze erfzonde en heel ons zondenzieke bestaan. Dan gaan we David naspreken: 'Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen' (Ps. 51:7). Ds. Thomas Shepard (1605-1649) schrijft in 'De gezonde gelovige' over de noodzaak van deze doorleving: 'Zoveel verbrijzeling of gevoel van zonden is nodig, als dient tot verkrijging van het einde. Nu wat is daarvan het einde? Geen ander, dan dat de ziel verootmoedigd zijnde, mag gaan tot Christus door het geloof, om haar zonden weg te nemen.'

Daarmee raken we de genoemde uitdrukking. Als het de Heere behaagt om de 'eerste druppels' van het Evangelie te laten vallen in de benauwde ziel, komt er wat ruimte, ontsluiting, voor de Middelaar.

In de Christenreis van Bunyan lezen we dat Christen - gebogen onder de zware last van zijn zonden - vele dagen doorbrengt in grote nood. Hij leest steeds in zijn Bijbel, zuchtend en roepend: 'wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?' Dat duurt totdat Evangelist hem mag wijzen op de enge poort. Christen ziet niet de poort, wel een 'glansrijk' licht en hij gaat zich spoeden in die richting. Het is opmerkelijk wat hij dan allemaal al mag zeggen aan bijvoorbeeld buurman Gezegelijk. Zijn hart gaat uit naar de Zaligmaker van zondaren en alle schatten en gaven die er in Hem te vinden zijn. Maar met dat alles is hij nog op de vlakte vóór de poort... Ontsluiting van de Middelaar is groot maar we moeten ingaan dóór de enge poort. En achter die poort voert de weg naar het kruis. Vandaar de uitdrukking dat het niet gaat om de ontsluiting, maar om de verlossing door Zijn kruislijden. Om verzoend te worden door Jezus' dood en behouden door Zijn leven.

Opening

Over de tweede vraag kunnen we kort zijn: inderdaad zullen de stenen eerder spreken dan dat de mond gesloten blijft. Ongetwijfeld zal er verschil zijn in karakter en mate van genade. Maar zoals Christen gaat spreken tot medereizigers naar de eeuwigheid, zo zullen ze allen gaan spreken. Zeker door hun daden.

Het is waar, Christen heeft meer gesproken vanuit de verstandelijke kennis die hij had uit het Boek dat hij voortdurend las, dan uit de bevindelijke kennis van de Middelaar. Later zal de Heere hem inleiden in de verborgenheden van de Christus der Schriften. Als de Heere de banden breekt in het leven van Paulus, lezen we zo nadrukkelijk: 'En hij predikte terstond Christus in de synagogen, dat Hij de Zone Gods is' (Hand. 9:20). En later, vanuit de brieven, lezen we van oefeningen in het allerheiligst geloof, waarbij Paulus minder werd en Christus alles. En de bede blijft (Ps. 51:8, ber.): 'Heer', open Gij mijn lippen door Uw kracht, zo zal mijn mond Uw lof gestaag vermelden.'

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.